Conceptjaarrapport 2023

Exclusief cijfermatige verantwoording jeugdhulp

Regio Hart van Brabant

SAMENWERKENDE GEMEENTEN

www.regio-hartvanbrabant.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

1.1 Kernagenda 3

1.2 Bestuurlijke aandachtspunten 3

1.3 Leeswijzer 5

2 Sociaal domein 7

2.1 Reflectie op 2023 7

2.2 Activiteiten 2023 7

2.3 Besteding van middelen 26

2.4 Besteding van middelen jeugdhulp 27

3 Fysiek domein 28

3.1 Reflectie op 2023 28

3.2 Activiteiten 2023 28

3.3 Besteding van middelen 39

4 Economisch domein 41

4.1 Reflectie op 2023 41

4.2 Activiteiten 2023 41

4.3 Besteding van middelen 49

5 Bedrijfsvoering 50

5.2 Besteding van middelen 50

6 Paragrafen 54

6.1 Verplichte paragrafen 54

6.2 Algemene dekkingsmiddelen, post onvoorzien en structureel/ incidenteel 56

Jaarrekening 58

7 Financiële rapportage 59

7.1 Balans en overzicht van baten en lasten 59

7.2 Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen 75

7.3 Rechtmatigheidsverantwoording 79

7.4 Verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa) 79

7.5 Overige gegevens 81

8 Vaststellingsbesluit 82

1 Inleiding

Voor u ligt het conceptjaarrapport 2023. Dit is het eerste jaarrapport waarvan de kernagenda ’23 – ’27 de basis is voor de begroting en jaarrekening. Dit jaarrapport doet verslag van de behaalde resultaten en bijbehorende financiën op basis van de begroting 2023. Wij informeren u met dit rapport over de ondernomen activiteiten en behaalde resultaten in onze regionale samenwerking.

Omdat zorgleveranciers jaarlijks tot en met 31 maart hun declaraties bij gemeenten kunnen indienen, volgen de verwerking en accountantscontrole en -verklaring van deze cijfers later. De tijdlijn daarvoor is aan het eind van dit hoofdstuk, naast 1.3 Leeswijzer, weergegeven.

1.1 Kernagenda

Uit de bestuursakkoorden van onze samenwerkende gemeenten blijkt dat onze inwoners op een of andere manier effect ondervinden van grote opgaven van onze tijd. Zo spelen bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond leven een rol in het sociaal domein. In het fysieke domein zijn energie en klimaatadaptatie, verstedelijking, mobiliteit en de beschikbaarheid van betaalbare woningen grote vraagstukken. Ook de gewenste ontwikkeling van het landelijk gebied stelt ons voor vragen. In het economisch domein ervaren mensen de noodzaak om te ondernemen en innoveren, met de mens centraal, als een uitdaging voor de toekomst.

In de kernagenda ’23 – ’27 zijn per domein compact de maatschappelijke opgaven benoemd. Per opgave zijn daarna de activiteiten beschreven die de samenwerkende gemeenten ondernemen om meer of betere resultaten voor inwoners te realiseren. De kernagenda is voorgelegd aan alle gemeenteraden in onze regio. Dat heeft geleid tot zienswijzen vanuit raden. Deze vormen aandachtspunten voor de portefeuillehouders bij de uitvoering van de kernagenda. Portefeuillehouders kunnen daarover spreken en voorstellen doen.

De kernagenda bestrijkt een periode van vier jaar. Gedurende deze vier jaar worden resultaten geboekt en inzichten opgedaan over de voortgang op de opgaven. Deze inzichten worden betrokken bij de jaarlijkse reflectie en meegenomen naar een volgende bestuursperiode.

1.2 Bestuurlijke aandachtspunten

De kernagenda ’23 – ’27 onderscheidt drie domeinen: het sociaal, fysiek en economisch domein. Met de uitgegeven middelen in 2023 financierden we kennisdeling en afspraken over beleidsvorming én de totstandkoming van uitvoeringsagenda’s, proeftuinen en innovatieve projecten. We werken bij het maken van regionale afspraken – en ook bij de uitvoering van regionale projecten en activiteiten – zoveel mogelijk samen met relevante partners.

Onze begroting is hoofdzakelijk gericht op het faciliteren van een overlegstructuur en niet op daadwerkelijke uitvoeringsactiviteiten. Regionale strategie- en beleidsvorming leidde in 2023 desalniettemin incidenteel tot uitvoering in reguliere activiteiten of uitvoeringsprojecten.

Naast de gemeentelijke bijdrage per inwoner komen er – soms gedurende het lopende jaar – extra financiële middelen beschikbaar vanuit andere overheden als het Rijk of de provincie. Die middelen worden ingezet om diverse projecten en activiteiten te kunnen uitvoeren.

Daarnaast werkte het regiobureau nauw samen met de ambtelijk opdrachtgevers en bestuurlijke trekkers van regionale projecten. De inzet van ambtelijke capaciteit wordt georganiseerd via de ambtelijke opdrachtgevers en de kring van gemeentesecretarissen. We zien in toenemende mate dat de inzet van ambtelijke capaciteit onder druk staat door de krapte op de arbeidsmarkt.

In 2023 is de implementatie van de wetswijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen 2022 in onze gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant voorbereid. De raden zijn in de gelegenheid gesteld hun eventuele zienswijzen op het voorstel te geven. Vóór 1 juli 2024 zal het proces zijn afgerond.

Op een aantal thema's is in het kader van de verstedelijkingsstrategie steeds vaker overleg met de Baroniegemeenten. Het dagelijks bestuur is in 2023, op verzoek van het algemeen bestuur, gestart met een verkenning of en hoe de twee regio's goed kunnen samenwerken. In dat kader heeft het dagelijks bestuur op 13 november de inrichting van en werkwijzen binnen de samenwerking met de deelnemende gemeenten in Regio Hart van Brabant toegelicht aan de burgemeesters van de Baroniegemeenten.

Regionale adviescommissie

Ook in 2023 is de rol van de regionale adviescommissie verder gegroeid. De commissie adviseert over informatievoorziening en -processen naar gemeenten. Zo heeft de commissie over de opzet van de radenavonden en over het proces van de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling als gevolg van de wijziging van de governance van Midpoint Brabant geadviseerd. Ook hebben leden van de commissie meegedacht met de inrichting van de nieuwe website.

Zo heeft de commissie, samen met het regiobureau, geïnvesteerd in de betrokkenheid van de raden bij regionale samenwerking. Er zijn onder andere zes radenavonden georganiseerd. De onderwerpen waren positieve gezondheid, van opvang tot integratie, jeugdhulp, de stedelijke regio Breda – Tilburg (SRBT) en wonen, de regionale woonzorgvisie en het sociaal domein in de breedte.

Relatie gemeenschappelijke regeling en Midpoint Brabant

In het economisch domein werken we samen met ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en maatschappelijk partners in Midpoint Brabant als multihelix-organisatie. De publieke (overheids)betrokkenheid loopt via de overlegtafels van Regio Hart van Brabant. Onze bestuurders vertegenwoordigen de samenwerkende gemeenten in het algemeen bestuur en de stuurgroepen van Midpoint Brabant.

Stichting Midpoint Brabant heeft in 2023 een wijziging in haar governance voorbereid. Die wijziging vergt ook een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling, die in 2023 eveneens is voorbereid. Beide

processen krijgen in 2024 hun beslag in gewijzigde statuten van Midpoint Brabant en een aanpassing in de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant.

1.3 Leeswijzer

Het jaarrapport 2023 bestaat uit twee delen: het jaarverslag (hoofdstukken 1 t/m 6) en de jaarrekening (hoofdstuk 7). Het bevat de volgende informatie:

- De verantwoording in één oogopslag. Een visuele samenvatting van het jaarverslag en het jaarrapport.
- Per domein een beleidsmatige verantwoording op ondernomen activiteiten en een overzicht van de besteding van middelen per domein (sociaal, fysiek en economie) en van bedrijfsvoering (hoofdstukken 1 t/m 5).
- Paragrafen volgens Besluit begroting en verantwoording (BBV) (hoofdstuk 6).
- De jaarrekening met totaalbalans en overzicht van baten en lasten voor Regio Hart van Brabant 2023, waaruit blijkt wat de omvang is van de te dekken lasten (hoofdstuk 7).

Op een enkele plaats wordt een toelichting uit het jaarverslag herhaald in de jaarrekening omdat dat op beide plaatsen relevant is voor de besteding van middelen.

regio-hartvanbrabant.nl

Conceptverantwoording 2023 exclusief cijfers jeugdhulp

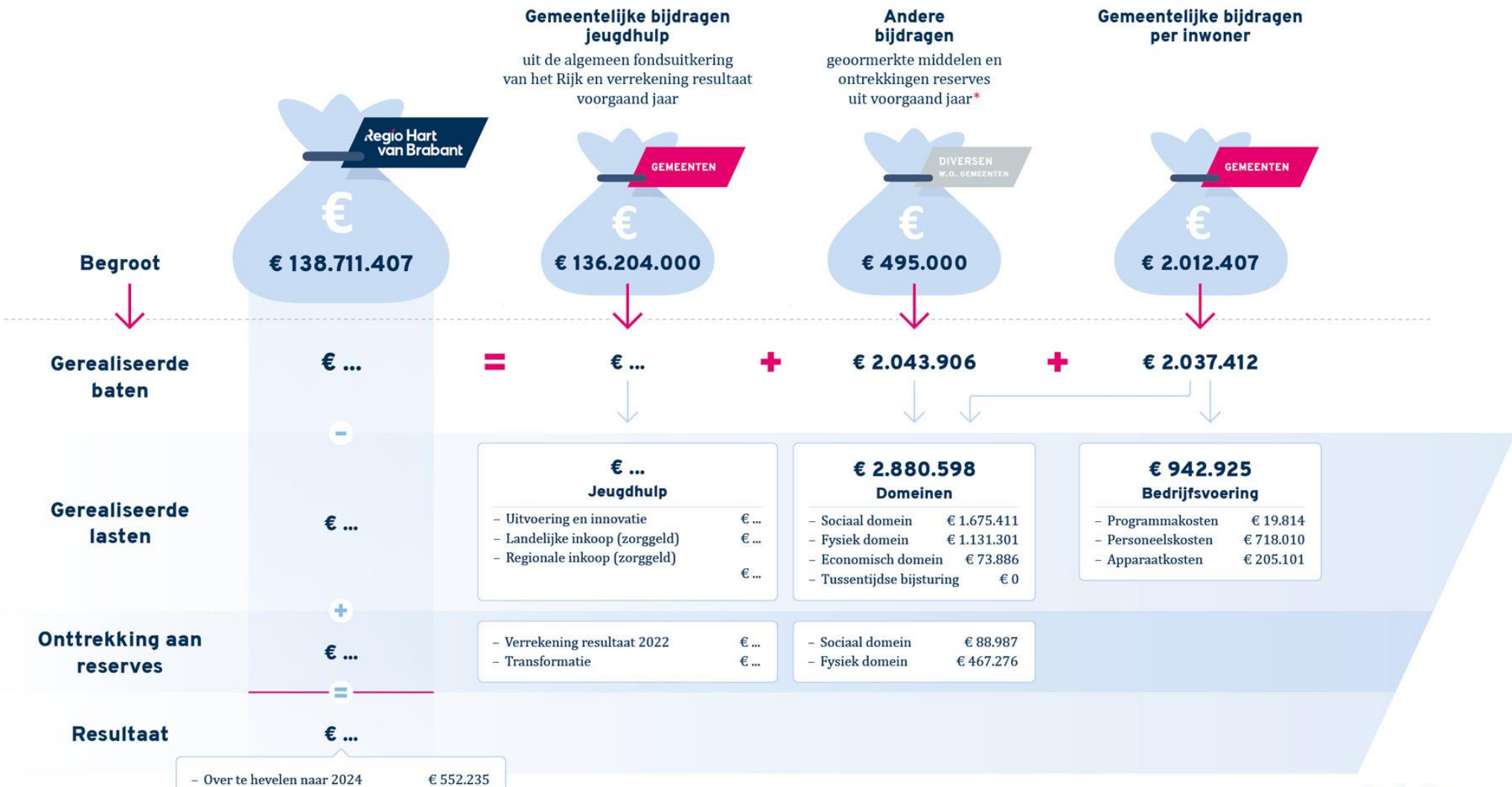

* Geoormerkte middelen voor Wvggz, Beschermd Wonen, regionale inkoop, REKS, ROA, klimaatagenda, taskforce Versnellen Woningbouw, Zorgen Doen We Samen en convenant zorgverzekeraars

Regio Hart van Brabant
SAMENWERKENDE GEMEENTEN

v1A maart 2024

2 Sociaal domein

In regionaal verband werken we aan een veerkrachtige samenleving: inclusief, gezond en veilig. Iedereen voelt zich thuis in zijn/haar wijk en kan zo lang mogelijk zelfstandig wonen, naar vermogen deelnemen aan de samenleving en het arbeidsproces en maximaal zijn/haar talenten benutten.

In 2023 zijn activiteiten ontplooid om de opgaven aan de hand van vier kernagendataken (integraal, maatschappelijke ontwikkeling, arbeidsparticipatie en jeugd) langs drie lijnen (bestaanszekerheid, gezondheid en kansengelijkheid) te realiseren.

Op basis van de vier kernagendataken en de drie lijnen verantwoorden we welke activiteiten zijn ondernomen en welke resultaten zijn behaald.

2.1 Reflectie op 2023

Op 13 december 2023 heeft het portefeuillehoudersoverleg (poho) Sociaal teruggeblikt op het afgelopen jaar. Uit de voortgangsrapportage blijkt dat de opgaven in het sociaal domein zeker dichterbij zijn gebracht, maar ook dat er nog veel te doen is. De opgaven in de kernagenda zijn nog steeds actueel. Er is winst te behalen in het zichtbaar maken van de relatie tussen de opgaven en activiteiten in de kernagenda en bespreking van projecten en activiteiten in het poho Sociaal. Dat zal in de voorbereiding van de agenda van het poho meer aandacht krijgen in 2024. Een aandachtspunt bij het opstellen van de kernagenda voor de volgende bestuursperiode is dat de kernagendataken en -opgaven concreter kunnen worden geformuleerd.

Verder verdient het aandacht om de bespreking van opgaven die raken aan meerdere portefeuilles (zoals jeugd, Wmo, arbeidsparticipatie, of onderwijs) meer en vaker integraal te organiseren. Ook de eventuele vertaling van afspraken die in regionaal verband worden gemaakt naar lokaal beleid of lokale uitvoering, vraagt om meer inspanning: nu wordt niet altijd expliciet gemaakt hoe regionaal gemaakte afspraken passen binnen het lokaal beleid, dan wel om actie vragen in een individuele gemeente.

2.2 Activiteiten 2023

Hierna geven we aan welke resultaten we in 2023 bereikt hebben per opgave en activiteit in de kernagenda. De teksten in de grijs gearceerde vlakken (eerste twee per blok) komen direct uit de kernagenda en zijn onveranderlijk voor de looptijd ervan. De teksten in het witte vlak daaronder geven het bijbehorende resultaat voor 2023. Onderaan deze paragraaf staat vermeld welke activiteiten daarnaast ondernomen zijn, die niet gepland waren, en omgekeerd – die wel gepland waren, maar niet uitgevoerd.

Kernagendataak A1. Integraal – bestaanszekerheid

Kernagenda-opgave

1. We willen dat al onze inwoners kunnen opgroeien en leven in een veilige (thuis-) situatie, waardoor ze zich een leven lang optimaal kunnen ontwikkelen.

Activiteiten kernagenda

1.1 Voortzetten aanpak duurzaam stoppen huiselijk geweld en kindermishandeling, ook als de incidentele middelen wegvallen.

1.2 Onderzoeken wenselijkheid en mogelijkheid tot regionale samenwerking op het gebied van complexe casuïstiek i.c.m. veiligheidsvraagstukken (zowel op uitvoerend niveau als t.a.v. de samenwerking in de keten).

Resultaten 2023

- In Waalwijk en Tilburg lopen proeftuinen voor invoering van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Er zijn 150 casussen opgepakt. Het effect van deze inzet is dat meer dan 85% van de kinderen niet hoeft te worden doorverwezen naar een jeugdbeschermingsmaatregel. Onze landelijke lobby heeft verder geresulteerd in:
  - meerjarige financiering van de gecertificeerde instellingen,
  - omarming van de werkwijze door het Rijk en (naar verwachting) voortzetting van de werkwijze (in 2027 landelijk beleid) en
  - voorzetting inzet gezinsadvocaat.

  Het gelijktijdig inzetten van volwassene- en jeugdhulp in een gezin vraagt nog aandacht in de lobby.
- De onderzoeksopzet en indicatorenlijst voor data-analyse ten behoeve van preventieve oplossingen voor huiselijk geweld en kindermishandeling zijn gemaakt.
- Het regionaal expertisecentrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft in opdracht van en in samenwerking met Regio Hart van Brabant diverse activiteiten uitgevoerd, waaronder trainingen, campagnes, inzet ervaringsdeskundigen en activiteiten in de week tegen kindermishandeling en *Orange the World*.
- Bij het ETZ Ziekenhuis is gestart met de inzet van forensisch medische expertise en casemanagement bij kindermishandeling.
- Er zijn verschillende activiteiten ontplooid voor professionals:
  - Een training systeemgericht werken aan de wijkteams
  - Webinars voor scholen over *Handle with Care*
  - Webinars en training en opzet sociale kaart rondom aanpak seksueel geweld
- Er is een regionale bijeenkomst over ouderenmishandeling gehouden.
- De samenwerking tussen vrouwenopvang (Sterk Huis) en gemeente Tilburg en Goirle in de aanpak van financiële problematiek bij slachtoffers is versterkt.

Kernagendataak A1. Integraal – gezondheid

Kernagenda-opgave

1. Inzet op gezondheid en preventie vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid met partners in het medische domein, om de kosten van individuele ondersteuning in het sociaal domein te drukken en voorkomen.

Activiteit kernagenda

1.1 Samenwerking met zorgverzekeraars en het medisch domein over hun inzet op het gebied van preventie en gezondheid

Resultaten 2023

- In vier webinars is informatie over de samenwerking tussen het sociaal en het zorgdomein gedeeld. Ook zijn concrete regionale voorbeelden verspreid.
- Het programma Zorgen Doen We Samen heeft een belangrijke basis gelegd voor de samenwerking die wij nodig hebben om het Integraal Zorgakkoord (IZA) goed uit te kunnen voeren. De lopende 17 doorbraakprojecten zijn gecontinueerd en gemonitord. Per project zijn adviezen gegeven over borging en opschaling. Door deze overeenkomsten is de samenwerking versterkt met beide verzekeraars.
- Er is een evaluatie gehouden van het convenant tussen CZ en de gemeenten in Hart van Brabant. Zo ook van de samenwerkings-agenda tussen VGZ en de gemeenten in Hart van Brabant. De evaluatierapporten met aanbevelingen zijn opgeleverd en teruggekoppeld in het poho. De samenwerking met zorgverzekeraars wordt gecontinueerd binnen en buiten het IZA.
- Lobbyinzet IZA en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) heeft geleid tot:
  - Specifieke uitkering die breed ingezet mag worden
  - Positieve gezondheid staat centraal
  - Mogelijkheid voor zorgverzekeraars om op preventie in te zetten
- In onze lobby naar het Rijk hebben (en blijven) we aandacht vragen voor:
  - meer inzet van zorgverzekeraars (incl. zorgkantoor) in preventie en duurzame gezamenlijke investeringen
  - *shared savings* (baten vallen niet alleen naar één partij, maar naar beide partijen)
  - daarnaast hebben we ingezet op het landelijk uitbreiden van Nu Niet Zwanger – dit is toegezegd door de staatsecretaris Van Ooijen.

Kernagendataak A1. Integraal – kansengelijkheid

Kernagenda-opgave

1. We borgen en realiseren de uitgangspunten van de nieuwe inkoop door middel van een zorgvuldige implementatie en uitvoering van de nieuwe inkoop.

Activiteiten kernagenda

1.1 Operationaliseren uitgangspunten nieuwe inkoop met voldoende kwalitatieve en kwantitatieve *checks & balances* in de implementatie.
1.2 Invoeren regionale monitoring inkoop Wmo (in lijn met de monitoring Jeugd)

Resultaten 2023

- Systemen: de omslag van de systemen in de toegangen en backoffices van gemeenten en aanbieders is gerealiseerd.
- Sturing en samenwerking:
  - Er is een nieuw sturingsmodel geïmplementeerd en geëvalueerd.
  - Er zijn dashboards voor de verschillende onderdelen opgeleverd.
- Toekomstige governance regionale inkoop: er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de opties voor governance van de regionale inkoop. De resultaten hiervan worden in 2024 besproken en verder uitgewerkt.
- Ontwikkelopgaven: in de implementatie is met alle gecontracteerde aanbieders gewerkt aan de afgesproken ontwikkelopgaven. Alle aanbieders hebben stappen gezet in de ontwikkeling. Hoewel op veel vlakken de ontwikkeling langer de tijd nodig zal hebben om volledig tot uiting te komen.
- Deskundigheid: er hebben diverse trainingen plaatsgevonden.

Kernagenda-opgave

2. We hebben inzicht in de manier waarop, en zorgen ervoor dat, er binnen de beschikbare middelen goede kwalitatieve zorg wordt geboden aan inwoners die dat nodig hebben (‘zorggeld is zorggeld’ en toezicht).

Activiteit kernagenda

2.1 We zetten regionale aanpak zorgtoezicht op, voor die zorg die we regionaal inkopen.

Resultaten 2023

- Regio Hart van Brabant en veiligheidsregio Twente zijn de landelijke regio's met proeftuinen aanpak zorgfraude. Met deze

proeftuinen maken we zichtbaar welke kaders voor handhaving en toezicht wettelijk moeten worden geborgd.
- Er is gewerkt aan een voorstel voor een regionale aanpak zorgtoezicht, die richting geeft voor 2024 en verder. Dit voorstel heeft in 2023 nog niet tot besluitvorming geleid.

Kernagenda-opgave

3. Onze inwoners krijgen de juiste hulp en ondersteuning zonder dat regelgeving in de weg zit.

Activiteiten kernagenda

3.1 Samenwerking in de keten van asiel tot en met integratie (opvang-huisvesting-integratie).
De gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk geven de inburgering (en daarmee de integratie) lokaal vorm en inhoud en nemen daarom niet deel op het onderdeel integratie van de samenwerking.
3.2 Input aanleveren voor de lobby richting het Rijk op de thema's financiën, jeugd en herziening P-wet.
3.3 Voortzetten beweging Maatpact op lokaal (casuïstiek) en regionaal niveau (OnsPact samen met ministeries).

Resultaten 2023

3.1 De term 'asiel' is vervangen door 'opvang' vanuit de achtergrond de term 'asiel' niet meer de lading dekt van de inspanningen die we verrichten voor alle doelgroepen. Daarom spreken we in het vervolg over "opvang tot integratie'.
- De Regionale Regietafel (RRT) Hart van Brabant functioneert sinds begin 2023. De RRT stuurt op de totale opgaven van alle opvang- en huisvestingsvraagstukken voor alle doelgroepen, bewaakt daarbij de integrale benadering, en zet de lokale opgaven uit. De samenwerkende gemeenten voeren de activiteiten uit en borgen ze in de breedte van het sociaal domein. Na de instelling van de RRT is de opgave voor de gemeenten hiermee dus veranderd.
- De resultaten van de pilot regioplaatsing zijn voortgezet:
  - Samen met het COA blijven sturen op de gemaakte afspraken en resultaten (o.a. over integreren en participeren vanaf de start van de opvangfase en op de cijfers regioplaatsing).
  - Regionale verkenning naar mogelijkheid om door onderlinge samenwerking statushouders sneller te huisvesten. Onderzoeken of toevoegen van doelgroep statushouders aan bestaande matchingtafel BW/MO wenselijk en haalbaar is.
- Community of Practice (CoP)
  - Er zijn twee brede themabijeenkomsten georganiseerd, met als doel van elkaar leren en ontwikkelen als professionals op van opvang tot integratie, met per bijeenkomsten circa 60 deelnemers, verdeeld over 6

verdiepingsgroepen (rondom gezamenlijke taal en participatie) met elk als resultaat een projectvoorstel (d.w.z. een praktisch advies of gezamenlijke afspraak om in het werk te kunnen gebruiken).
    - De (CoP) is geëvalueerd. Er is geconcludeerd dat er nog voldoende resultaten gehaald worden uit het gezamenlijk leren. Er wordt aangestuurd op voortzetting van de CoP.
- Adviesraad Statushouders
    - De adviesraad Statushouders is opgericht om gevraagd en ongevraagd advies te geven aan gemeente Tilburg over alles wat met inburgering te maken heeft. De raad is dit jaar uitgebreid tot 9 leden en werkt aan een eigen website, logo en flyer.
    - Er is een projectleider ter ondersteuning aangeboden.
    - Momenteel wordt positief gesproken over het verankeren van de advisering van de adviesraad Statushouders, naast in de gemeente Tilburg, in de gehele regionale samenwerking op dit thema. Er wordt op dit moment een proces uitgewerkt waarin we, in aansluiting met de lokale adviesraden en ROSA, de rol van de adviesraad Statushouders bepalen.

3.2 Lobby richting Rijk:

- De lobby financiën is gericht op toereikend budget. Daarnaast voeren we specifiek lobby voor:
    - een toereikend budget jeugdhulp
    - de aanstelling van een deskundigencommissie (volgt commissie Van Wijzen op) voor uitspraak over de groei van kosten Jeugdhulp
    - de implementatie van de Hervormingsagenda zodat deze uitvoerbaar is
    - en een toereikend macrobudget lange termijn.
- We hebben de lobby van Onspact voortgezet met als resultaat:
    - botsende wetten voor inwoners met meervoudige problematiek bespreekbaar gemaakt bij ministeries,
    - waardenkaart om de botsende waarden achter de 35 overkoepelende wetten in het sociaal domein zichtbaar te maken,
    - gezamenlijk fiche voor het nieuwe kabinet, vanuit het strategisch beraad sociaal domein (SBSD) voor vereenvoudiging wet- en regelgeving en langjarige domeinoverstijgende financiering.

3.3 Voortzetten beweging Maatpact:

- Er is een actieplan opgesteld in samenwerking met de gemeenten Tilburg, Dongen, Heusden, Alphen- Chaam, Baarle-Nassau, Gilze en Rijen en Waalwijk. Dit is aangeboden aan alle Hart van Brabantgemeenten via het poho Sociaal.
- Er is aansluiting gerealiseerd tussen de regiogemeenten (op Hilvarenbeek na) en de werktafels in Tilburg. Er zijn 2 inspiratiesessies Maatpact georganiseerd.
- Er is een regionale uitwisseling op casuïstiek niveau opgestart. Alle regiogemeenten doen mee, op Goirle en Hilvarenbeek na.

3.4 Aanpak laaggeletterdheid:

- De streefwaarden voor de cursisten worden gehaald.
- Nog wel een uitdaging voor NT1 (Nederlands als moedertaal).
- Er zijn twee adviesgroepen Heldere Taal opgericht, bestaande uit de mensen uit de doelgroep.
- De werkgroep Werkgevers Rondom Aanpak Laaggeletterdheid is nieuw leven ingeblazen.
- Mooie ontwikkelingen in verbinding met scholing en werkmogelijkheden en loopbaancoaching.
- Verbinding gemaakt tussen 'Taalschool mensen in beeld' (MST) voor de ontwikkeling van basisvaardigheden en het integratie-ondersteuningspunt.
- Er is vanuit Tilburg extra geld beschikbaar gesteld voor taallessen aan Oekraïense vluchtelingen. Om een eenduidige aanpak in de regio te bewerken zijn deze middelen ondergebracht bij het Taalnetwerk.
- De eerste fase van het Tilburgs onderzoek Taal is afgerond.

Kernagendataak A2. Maatschappelijke ontwikkeling – bestaanszekerheid

Kernagenda-opgave

1. Kwetsbare inwoners en gezinnen kunnen betaalbaar en passend wonen in hun eigen dorp of wijk, met indien nodig extra hulp of ondersteuning.

Activiteiten kernagenda

1.1 Realisatie regionaal dekkend en passend woningaanbod voor inwoners met een zorg- en/of ondersteuningsvraag.

1.2 Voortzetten regionale samenwerking t.a.v. visie en financiën van de transitie van beschermd wonen naar een beschermd thuis.

Resultaten 2023

1.1 Realisatie regionaal dekkend en passend woningaanbod voor inwoners met een zorg- en/of ondersteuningsvraag:

- Het plan van aanpak Dakloosheid Regio Hart van Brabant is gepresenteerd aan het vak-poho Wonen.
- De preventiescanner dakloosheid (inzicht in de kansen voor de versterking van preventie van dakloosheid) is uitgevoerd en geeft inzicht in de huidige preventie van dakloosheid in de regio en per gemeente. Daarmee wordt duidelijk wat goed gaat en waar kansen liggen voor versterking in de gehele regio.

- De ETHOS-telling (een methode om breder te kijken naar signalen voor dakloosheid) is voorbereid en wordt in 2024 uitgevoerd.
- De mandaatregeling uitvoering Beschermd Wonen door gemeente Tilburg is verlengd.

1.2 Voortzetten regionale samenwerking t.a.v. visie en financiën van de transitie van beschermd wonen naar een beschermd thuis.

- De concept-woonzorgvisie is vastgesteld in het combi-poho Sociaal – Wonen.
- De prestatieafspraken tussen gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders m.b.t. huisvesting Weer Thuis doelgroep zijn vastgesteld.
- Het instrument regionale matchingstafel is geëvalueerd en het combi-poho Sociaal – Wonen heeft ingestemd met continuering in 2024.
- Onze lobby is gericht op uitstel van het verdeelmodel Beschermd Wonen en afschaffen van het abonnementstarief. Dit heeft geleid tot uitstel van de invoering van het verdeelmodel, het controversieel verklaren van het dossier Beschermd Wonen en een houdbaarheidstoets Wmo om toename kosten ook op langere termijn in beeld te brengen.

Kernagendataak A2. Maatschappelijke ontwikkeling - kansengelijkheid

Kernagenda-opgave

1. Om goede zorg en ondersteuning lokaal beschikbaar te houden, kijken we met elkaar op welke thema's we door samenwerking meer kunnen bereiken.

Activiteit kernagenda

1.1 We bepalen de bestuurlijke wens voor een gezamenlijke regionale visie voor Wmo.

Resultaten 2023

Deze activiteit is nog niet opgepakt.

Kernagendataak A3. Arbeidsparticipatie – bestaanszekerheid

Kernagenda-opgave

1. Meer mensen doen mee, omdat zij hun (arbeids-) potentie zo optimaal mogelijk benutten en daardoor minder afhankelijk zijn van voorzieningen.

Activiteiten kernagenda

1.1 Bieden van perspectief op betekenisvol en passend werk, zowel betaald als dagactiviteiten (ook voor niet uitkeringsgerechtigden).
1.2 Investeren in betere samenwerking tussen de uitvoeringsorganisaties om de dienstverlening te verbeteren en zo mogelijk efficiencywinsten te boeken.
1.3 Verbinden participatie en zorg via de nieuwe ontwikkelgerichte dagbesteding.
1.4 Iedere jongere tot 27 jaar kan erop rekenen om binnen vier maanden na het stellen van een hulpvraag, geplaatst te zijn op werk, onderwijs, zorg of een toeleidingstraject.

Resultaten 2023

1.1 De brede stuurgroep Regionaal WerkBedrijf (straks regionaal beraad), die verantwoordelijk wordt voor de ontwikkeling van het regionaal werkcentrum (rijksopgave) is gestart. In het regionaal werkcentrum komt in ieder geval de dienstverlening van het WerkgeversServicePunt (WSP), het RegionaalMobiliteitsTeam (RMT) en LeerWerkLoket (LWL) samen. Doel is gerichte en adequate dienstverlening voor alle inwoners van uitkering naar werk, van werk naar werk en loopbaanvragen. Volgens '*no wrong door*'-principe.
1.2 Het poho Arbeidsparticipatie heeft besloten te stoppen met de bundeling middelen.
1.3 Binnen Regio Hart van Brabant is een gezamenlijke visie opgesteld rondom ontwikkelgerichte dagbesteding. De Diamantgroep-gemeenten hebben voor de uitvoering hiervan Kikmaat, onderdeel van de Diamantgroep gecontracteerd. Oisterwijk, Baarle-Nassau, Heusden, Loon op Zand en Waalwijk organiseren dit op een andere manier.

Kernagendataak A3. Arbeidsparticipatie – kansengelijkheid

Kernagenda-opgave

1. Alle inwoners van de regio Hart van Brabant, ongeacht achtergrond of opleidingsniveau, kunnen een leven lang ontwikkelen.

Activiteiten kernagenda

1.1 Faciliteren van een leven lang ontwikkelen voor alle Hart van Brabantinwoners, met als doel een (economische) bijdrage aan de samenleving.
1.2 Onderzoeken of en op welke manier andere leer- en kwalificatievormen sterker ingebed kunnen worden in onze kennis- en arbeidsmarktinfrastructuur.
1.3 Behouden en versterken opgebouwde regionale arbeidsmarktinfrastructuur.

Resultaten 2023

1.1 Leven lang ontwikkelen:
- Leerwerkloket (zie ook hierboven voor ontwikkeling LWL naar Regionaal Werkcentrum):
  - Loopbaanadvies en advies rondom leren en werken: 249 verstrekte adviezen en 197 informatieverstrekking (totaal 446)
  - Rapportcijfer klanttevredenheidsonderzoek: 8,5
  - Ondernemersadvies: 15 nieuwe contacten en 168 contactmomenten.
- Praktijkleren: de instroom bij praktijkleren viel tegen. Het instrument is geen nieuwe impuls gegeven, maar wordt in 2024 ondergebracht bij het Regionaal Werkcentrum (RWC). Deze nieuwe aanpak stelt ons in staat om effectiever in te spelen op de behoeften op de arbeidsmarkt. Onder de vlag van het RWC verwachten we de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het praktijkleren te vergroten. Bovendien onderzoeken we de mogelijkheid om inwoners die participeren in het Tilburg Banen Model (TBM) en werkzaam zijn bij de Diamantgroep, te ondersteunen bij hun ontwikkeling middels praktijkleren.
- MBO-Doe agenda: de ontwikkeling van een interactieve digitale routekaart is gestart met als doel de opleidingsmogelijkheden en kansen voor jongeren en klantregisseurs inzichtelijk te maken. Daarnaast werd actief ingezet op het stimuleren van een leven lang ontwikkelen voor ouders en het versterken van de aansluiting tussen het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Het ROC heeft het voortouw genomen in het uitvoeren van deze acties. Tot slot zijn we in gesprek met het ROC over de organisatie van een symposium voor stakeholders.
- Provinciale subsidie talentontwikkeling: dit betreft 13 projecten, met cofinanciering vanuit de provincie. De looptijd was tot eind 2023. Een deel van de projecten is gerealiseerd. Bij

en in samenspraak met de provincie is aanvraag voor verlenging van de looptijd ingediend.

1.2 Kennis- en arbeidsmarktinfrastructuur: wordt onderdeel van ontwikkeling RWC.

1.3 Behouden en versterken: het ondernemersakkoord is een doorlopend project, met als doel meer ondernemers duurzaam te betrekken bij inclusief ondernemen. Het aantal deelnemers blijft stabiel op 100.

Kernagenda-opgave

2. De juiste mensen met de juiste kwalificaties zijn op het juiste moment beschikbaar voor werkgevers.

Activiteiten kernagenda

2.1 Investeren in het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent (voor voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten).

2.2 Triplehelix-samenwerking om talent te ontdekken, aan te trekken, te benutten en te behouden voortzetten op de huidige thema's (onder andere logistiek en techniek) en onderzoeken voor de zorgsector.

2.3 We vragen regionaal aandacht voor het leef- en vestigingsklimaat, vanwege het effect op de arbeidsmarkt.

2.4 Versterken verbinding tussen arbeidsmarkt, economie en onderwijs.

Resultaten 2023

2.1 Zie ook onder 2.2. Verder is de agenda opgesteld voor behoud hoger opgeleiden studenten voor mkb in de arbeidsmarktregio.

2.2 De methodiek voor de Human Capital Agenda's is ontwikkeld.

2.3 Hier is binnen de Stedelijke Regio Breda – Tilburg aandacht voor (SRBT, zie kernagendataak B3. Duurzame verstedelijking).

2.4 Bestuurlijke verbinder tussen economie en arbeidsparticipatie is aangesteld.

Kernagendataak A4. Jeugd – bestaanszekerheid

Kernagenda-opgave

1. Kinderen voelen zich veilig en kunnen zich daardoor ontwikkelen, ontplooien en meedoen in de samenleving (*Ieder kind groeit veilig op*).

Activiteiten kernagenda

1.1 Eerder en beter in beeld brengen van kinderen die te maken hebben met onveiligheid.
1.2 Preventief ondersteunen van professionals, kinderen en ouders met kennis, expertise en handelingsperspectief bij (vecht-) scheidingen.
1.3 Uitwerking toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming voor het bieden van samenhangende hulp en steun aan het hele gezin.

Resultaten 2023

1.1 Eerder in beeld brengen:
- *Handle with Care* zijn we gestart. De samenwerking tussen het veiligheidsdomein en de scholen bevindt zich nog in het beginstadium. Voor 2024 kijken we hoe we deze samenwerking verder kunnen verbeteren.
- Verbindend samenwerken heeft vorm gekregen in onze regio. Er is veel geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering, waardoor aan beide kanten meer kennis is over de ander en men betrekt elkaar eerder bij situaties waar de kennis en expertise van de ander nodig is.
- De visie Gefaseerde Ketensamenwerking Veilig Thuis en Toegangen is geïmplementeerd.

1.2 Preventief ondersteunen:
- Positieve evaluatie van de pilot Gezinsadvocaat.
- De pilot Gezinsadvocaat is doorgezet, met als focus voornamelijk gezinnen vanuit de proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming: 18 zaken en 5 teamtrajecten. Veel zaken zijn uit de escalatie en richting oplossingen bewogen. De ervaringen in de proeftuin en de samenwerking met andere professionals zijn positief.
- Het netwerk Alsjeuitelkaargaat bestaat uit verschillende onderdelen.
  - Website: gemiddeld 15.000 bezoekers per jaar (beroepskrachtenpagina: 436 geregistreerden, 46 organisaties aangesloten)
  - Ouderbijeenkomsten: 111 aanmeldingen
  - Risicotaxatie-instrument: scholing van 150 wijkteamprofessionals

  Alsjeuitelkaargaat is steeds meer gaan optrekken met het expertisecentrum Huiselijk geweld en kindermishandeling. Er worden samen diverse trainingen aangeboden, zoals de training Risicotaxatie en Parallel Ouderschap.
- Villa Pinedo heeft ook in 2023 subsidie ontvangen.

- Het uniform hulpaanbod (UHA) werd in alle gemeenten ingezet. Hiermee verbeterden we de samenwerking en het contact met de rechtbanken. In zaken die bij een familierechter liggen, wordt een hulpverlening vanuit het vrijwillig kader ingezet. Op die manier is geprobeerd de link tussen juridisch kader en hulpverlening te verbeteren, om conflictscheidingen te de-escaleren.

1.3 Uitwerking toekomstscenario:

- De proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming is gestart. In een proefperiode van een jaar leren we hoe gezamenlijke verantwoordelijkheid er uit moet zien en is het doel zo het verschil te maken voor minimaal 70 gezinnen. De proeftuin heeft in 2023 vorm gekregen in Waalwijk en Tilburg. In de eerste helft van het jaar zijn, volgens verwachting, 35 casussen aangemeld. De eerste ervaringen van gezinnen en professionals lijken positief en er zijn nog barrières te beslechten voor we deze manier van werken verder kunnen uitrollen. Zie ook de resultaten onder kernagendataak A1. Integraal – bestaanszekerheid.
- De structurele samenwerkingen Veilig Thuis en Jeugdbeschermingstafel lopen. In 2024 wordt de Jeugdbeschermingstafel samengevoegd met de proeftuin Toekomstscenario.

Kernagenda-opgave

2. Kinderen groeien op in een thuissituatie en krijgen dichtbij huis de hulp die zij nodig hebben. Als het niet mogelijk is om thuis op te groeien, dan zorgen we dat het leefklimaat zo thuis als mogelijk is (*Wonen doe je thuis*).

Activiteiten kernagenda

2.1 We zetten de huidige lijn 'Wonen doe je thuis' voort.
2.2 We werken aan voldoende gezinsgerichte voorzieningen.
2.3 Met actiegericht onderzoek bevorderen we de thuissituatie, de situatie in pleeggezinnen en de informele netwerken/steun.
2.4 We werken aan 'de beweging naar 0': geen uithuisplaatsingen, geen gesloten plaatsingen, geen separaties en geen doorplaatsingen.

Resultaten 2023

2.1 Na de positieve resultaten in 2022, is de pilot Jouw Ingebrachte Mentor (JIM), waarbij kwetsbare jongeren een mentor kiezen die hij/zij (een stabiele factor uit hun netwerk) vertrouwt, verder uitgebreid. Van twee gemeenten en jeugdhulpaanbieders zijn we gegroeid naar het trainen van professionals vanuit de meerderheid van de gemeenten in onze regio.

2.2 Voldoende gezinsgerichte voorzieningen:

- Het coördinatiepunt Wonen, dat een duidelijk beeld heeft van alle (beschikbare) woonvoorzieningen, heeft ook voor 2023 en

2024 subsidie ontvangen. Zij ondersteunen in ongeveer 80-90 casussen per jaar bij het vinden van een passende, duurzame woonplek voor jeugdigen uit onze regio.

- In het kader van de ondersteuning van het opzetten van gezinshuizen en werving van pleegzorg, zijn werkbezoeken gebracht aan niet-gecontracteerde gezinshuizen. Het doel is beeld te krijgen bij de situatie daar, de kwaliteit van de geleverde ondersteuning en de redenen waarom deze gezinshuizen zich niet hebben ingeschreven voor een contract in onze regio. Naar aanleiding daarvan volgt een voorstel in de Bestuurscommissie in 2024.
- Ook zijn er pleegzorgtafels georganiseerd, waar met pleegouders gesproken wordt over waar zij als pleegouders tegenaan lopen en wat hieraan kan worden gedaan.

2.3 De pilot Buurtgezinnen in Loon op Zand en Oisterwijk is geëvalueerd. Met behulp van middelen uit het Bovenregionaal Expertisenetwerk wordt in 2024 bezien hoe ondersteuning van gezinnen met vragen, door gezinnen uit de omgeving, breder toegankelijk kan worden gemaakt.
Het Bovenregionaal Expertisenetwerk (BEN) Brabant – Zeeland is beschikbaar voor vragen vanuit het regionaal expertisenetwerk, ter voorkoming dat jeugdigen met complexe hulpvragen tussen wal en schip vallen.

2.4 Zie 2.3.

Kernagendataak A4. Jeugd – kansengelijkheid

Kernagenda-opgave

1. Kinderen en jongeren kunnen zich ontwikkelen op school, ook als zij een ondersteuningsvraag hebben (*Ieder kind voelt zich thuis op school*).

Activiteiten kernagenda

1.1 Afspraken maken met betrokken partners, zodat alle kinderen naar school kunnen, ook als daarvoor een combinatie van jeugdhulp en ondersteuning vanuit het onderwijs nodig is.
1.2 Slimmer contracteren en beschikken van zorg samen met scholen en aanbieders.
1.3 Samenwerking met het onderwijs om datagedreven, laagdrempelige, collectieve voorzieningen op of via scholen te realiseren, om het gebruik van individuele jeugdhulp te voorkomen.

Resultaten 2023

1.1 Jeugdhulp en ondersteuning in onderwijstijd:

- De voortrekkersrol in de pilot Onderwijs-zorgcombinatie De Kameleon is overgedragen aan de partners in Crossroads, met als doel toe te werken naar een structurele inbedding. Dit kent nog opstartproblemen.

- De samenwerking in het uitvoeringsprogramma Vroegtijdig Schoolverlaten.
- De regionale samenwerking Leerplicht en RMC loopt.

1.2 De pilot Zorg in Onderwijstijd is de afgelopen jaren uitgebreid naar alle klassen op onderwijscentrum Leijpark en De Bodde, waarbij kinderen gebruik maken van zorg in onderwijstijd. Deze manier van werken is verder ingebed.

1.3 De pilot Onderwijs-zorgcombinatie Track013 is opgestart in schooljaar 2022-2023, waarin 35 leerlingen ondersteuning hebben gekregen vanuit het multidisciplinair team. Door deze zorg direct te bieden, worden kosten bespaard. Daarnaast is de doorlooptijd van Track013 teruggegaan van 11 naar 10 maanden, met als resultaat dat jongeren eerder teruggaan naar hun reguliere school.

Kernagenda-opgave

2. Kinderen en jongeren krijgen zo snel mogelijk passende zorg en een passend toekomstperspectief geboden (*Snel op de juiste plek*).

Activiteit kernagenda

2.1 Structurele aanpak van wachttijden via het programma Aanpak Wachttijden - Samen met de Toegang.

Resultaten 2023

Vanuit de manier van werken Leren door te Doen zijn drie pilots gestart in onze regio:

- Oisterwijk: nazorg op scholen
- Tilburg: normaliseren in de toegang
- Waalwijk: het team jeugd en gezin biedt laagdrempelige passende begeleiding aan gezinnen

Deze drie gemeenten hebben ervaringen opgedaan die zijn verwerkt in een organisatieverandering, rapportage en instructiebrochure.

Er is een toolbox ontwikkeld zodat nieuwe gemeenten met behulp van enige begeleiding aan de slag kunnen om de wachttijden in hun eigen lokale toegang te analyseren, tot oplossingen te komen en deze oplossingen ook te testen in de praktijk.

Kernagenda-opgave

3. Door normaliseren en afbakenen van de jeugdhulp zetten we in op het bieden van jeugdhulp aan de gezinnen die het het hardste nodig hebben.

Activiteiten kernagenda

3.1 We bakenen de jeugdhulp af binnen de inkoop.
3.2 Met aanbieders en andere partijen gaan we actief aan de slag om mogelijkheden om te normaliseren in kaart te brengen en verder uit te werken.

Resultaten 2023

3.1 Er is een eerste aanzet gedaan om de jeugdhulp binnen de inkoop af te bakenen door aan te geven welke onderdelen er niet onder vallen.
3.2 Er is gewerkt aan het bieden van ADHD+ zorg bij huisartsen.

Kernagenda-opgave

4 Algemeen

Activiteiten kernagenda

Investeren in duurzame jeugdhulp

4.1 Gezamenlijke organisatie van jeugdhulp binnen de GR Regio Hart van Brabant en voortzetting van de werkwijze met de bestuurscommissie Jeugd.
4.2 Gastheergemeente Tilburg geeft uitvoering aan jeugdhulp en beleidsontwikkeling in opdracht van de bestuurscommissie Jeugd.
4.3 Samenwerking Samen met de Jeugd in het Innovatienetwerk Jeugd & Jongerenparticipatie.

Resultaten 2023

- De gastheergemeente-opdracht 2023 en de bijbehorende begroting zijn vastgesteld door de bestuurscommissie Jeugd.
- De jeugdwelzijnsraad, bestaande uit jongeren met ervaring in de jeugdhulp, denkt structureel mee met vraagstukken die hen raakt. Hun input op specifieke thema's is in infographics vastgelegd en verspreid. Bij regionale opdrachten als inkoop, wachtlijsten en de pilot Kind- en Gezinsbescherming wordt hun waardevolle input gecontinueerd.

- Samen met jongeren is het jaarthema Mentale Gezondheid benoemd. Met hen is vervolgens gekeken hoe hiermee aan de slag te gaan. Resultaat is het door jongeren zelf georganiseerde FCKD GEN FEST in mei en juni. Uit de regio waren in totaal 180 jongeren betrokken. Vervolgens vond in september het FIX IT FEST plaats, om samen met jongeren, samenwerkingspartners en gemeenten een vuist te maken voor de mentale gezondheid van jongeren. Uit de totaal opgehaalde input is een toekomstdroom geschreven en tegelijkertijd een manifest Mentale Gezondheid opgemaakt en gelanceerd. Tot slot is in november de jaarlijkse regionale kinderrechtendag gevierd met kinderen, professionals, beleidsmakers en wethouders uit Hart van Brabant. In aansluiting op de voorgaande events was het thema hierbij: Lekker in je vel, …hoe dan?!

Kernagendataak A5. Aanvullend

Kernagenda-opgave

1. We zetten de ambtelijke capaciteit in onze regio zo efficiënt en effectief mogelijk in door regionale samenwerking.

Activiteiten kernagenda

1.1 Verkennen op welke thema's de lokale capaciteit te beperkt is, en of en hoe we de ambtelijke capaciteit in onze regio zo efficiënt en effectief mogelijk in kunnen zetten vanwege personeelstekorten.
1.2 We verzamelen, analyseren en ontsluiten relevante data veilig en centraal om beleidsmatig inzicht te krijgen in problemen en zo datagestuurd te komen tot preventieve oplossingen.

Resultaten 2023

Dit is ambtelijk opgepakt.

Wel gepland, niet gedaan

- De regionale aanpak zorgtoezicht en regionale inkoop is nog niet definitief tot stand gekomen.
- Een financieel verdeelmodel en de Wet woonplaatsbeginsel is nog niet ingevoerd vanwege landelijke uitstel naar 1 januari 2025.
- Het plan van aanpak Preventieve Ggz en Verslavingszorg is nog niet gereed. Dit wordt meegenomen in traject IZA / GALA.
- De regionale woonzorgvisie is, wat later dan gepland, in voorbereiding. Hiervoor zijn de raden op 27 september tijdens een radenavond geïnformeerd. Daarmee worden het opzetten van de samenwerkingsstructuur en lerend netwerk ook wat later opgeleverd.
- We hebben de bestuurlijke wens voor een gezamenlijke regionale visie voor Wmo nog niet bepaald.
- Besloten is te stoppen met de bundeling van middelen onder A3. Arbeidsparticipatie. De implementatie hiervan is dus niet doorgevoerd. Wel hebben we de consequenties van het stoppen in kaart gebracht en een proces op gang gebracht waarin de uitvoering, ondernemers en inwoners zo min mogelijk last hebben van het stoppen van bundeling middelen.
- We hebben vanuit arbeidsparticipatie regionaal nog geen aandacht gevraagd voor het leef- en vestigingsklimaat, dat relevant is vanwege het effect op de arbeidsmarkt.

Niet gepland, wel gedaan

- Op 5 april zijn minister Weerwind en de commissie voor rechtsbescherming op bezoek geweest bij Regio Hart van Brabant.
- Op 16 juni is de Tweede Kamercommissie Jeugd en Veiligheid uitgenodigd en zijn meerdere Tweede Kamerleden op bezoek geweest. Zij hebben tijdens de Tweede Kamerdebatten (29 juni en 24 oktober) de proeftuinen Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming van Tilburg/Waalwijk aangehaald als goed voorbeeld. Marcelle Hendrickx heeft als bestuurlijk opdrachtgever namens gemeenten de punten onder de aandacht gebracht bij minister Weerwind en staatssecretaris Van Ooijen.
- Het programma Zorgen Doen We Samen heeft de basis gelegd voor de samenwerking tussen de Hart van Brabantgemeenten en de zorgverzekeraars. Deze samenwerking is een voorloper geweest in de verbinding sociaal en zorgdomein én een basis voor de afspraken die in het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn gemaakt. Daar plukken we binnen de samenwerking onder het IZA nu de vruchten van. Samen met de VNG, G40 en zorgverzekeraars hebben we blijvend aandacht gevraagd voor deze punten bij de staatsecretaris Van Ooijen en bij het ministerie van VWS.
- Minister Helder heeft bij de aftrap een bezoek gebracht aan de proeftuinen Aanpak Zorgfraude Twente en Hart van Brabant. Zij heeft haar waardering uitgesproken om dit samen met de ministeries aan te scherpen zodat kwetsbare personen die afhankelijk zijn van de zorg ook kunnen vertrouwen op kwalitatief goede zorg en het geld goed besteed wordt.
- In het kader van de lobby werken we regionaal samen aan de herziening van de landelijk propositie ‘de Winst van het Sociaal Domein 2.0’ van het Rijk. Hierin staan vier onderwerpen centraal: kansengelijkheid vergroten, bestaanszekerheid herstellen, gezond

leven makkelijker maken en de sociale basis versterken. Tilburg heeft tekstsuggesties aangeleverd voor deze propositie en ziet toe dat de onderwerpen van de samenwerkende gemeenten in Hart van Brabant er goed in landen. Op basis van onze bijdragen zijn de paragrafen over bestuurlijke samenwerking met het Rijk en gemeenten, de uitvoerbaarheidstoets en over domeinoverstijgende langjarige budgetten herschreven.

- Voortzetten beweging Maatpact:
  - We hebben een werktafel gehouden met de diverse ministeries aan de hand van de casuïstiek van de zelfredzame arbeidsmigrant om botsende wetten zichtbaar te maken en oplossingen te vinden.
  - In het strategisch overleg sociaal domein (samenwerking vijf ministeries en vertegenwoordiging gemeenten Tilburg en Amsterdam) maken we knelpunten in uitvoering, wet- en regelgeving en financiering bespreekbaar en realiseren doorbraken.
  - Bijeenkomsten over waardenkaart.
- Voor de realisatie van een dekkend en passend woningaanbod voor inwoners met een zorg- en/of ondersteuningsvraag hebben we via het netwerk G40 en de VNG een lijst met controversiële dossiers meegegeven, waaronder Beschermd Wonen.
- Ook hier hoort de ontwikkeling van het RWC en de brede stuurgroep Regionaal WerkBedrijf. Dit draagt vanaf de invoering bij aan het versterken van de regionale arbeidsmarktinfrastructuur.
- Dichterbij Dan Je Denkt (impulsbudget vanuit het Rijk) is geïmplementeerd. Via het Wergeversservicepunt zijn er plannen opgesteld per sector, om de match tussen vraag en aanbod te versterken.

2.3 Besteding van middelen

Financieel beeld sociaal domein, excl. jeugdhulp (in €)

	Begroting na wijziging		Realisatie		Afwijking
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Sociaal domein projectbudget	410.517		432.583		22.066 N
Sociaal domein werkbudget	100.000		30.735		69.265 V
Programmamanagement	115.500		177.556		62.056 N
Uitvoering Wet verplichte ggz	420.000		436.335		16.335 N
Project Regionale Inkoop	43.470		598.202		554.732 N
Taakstelling *	-/- 24.086		-		24.086 N
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		481.414		481.414	-
Overige gemeentelijke bijdragen		75.000		37.500	37.500 N
Gemeentelijke bijdragen uitvoering Wet verplichte ggz		420.000		436.335	16.335 V
Gemeentelijke bijdragen project Regionale Inkoop		-		554.732	554.732 V
Gemeentelijke subsidie Zorgen Doen We Samen en convenant zorgverzekeraars		-		53.800	53.800 V
Overige bijdragen derden		-		64.600	64.600 V
Onttrekking aan algemene reserve		88.987		88.987	-
Totaal sociaal domein	**1.065.401**	**1.065.401**	**1.675.411**	**1.717.368**	**41.957 V**

* In de gewijzigde begroting is een taakstelling op de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie opgenomen ten behoeve van het vormen van de domeinoverstijgende post ‘Tussentijdse bijsturing’.

2.3.1 Toelichting kosten en financiering

Voor de uitvoering van de Wet verplichte ggz en het project Regionale Inkoop vindt afrekening met de gemeenten plaats op basis van de werkelijke kosten. Voor het project Regionale Inkoopstrategie was ten tijde van het opstellen van de gewijzigde begroting, afgezien van de overheveling van budget vanuit 2022, nog geen budget toegekend. De afrekening met de gemeenten heeft geleid tot aanvullende bijdragen van ruim € 554.000 voor het project Regionale Inkoop en € 16.000 voor de Wet verplichte ggz. Bij deze posten is de afwijking ten opzichte van de begroting op de baten en lasten derhalve aan elkaar gelijk. Per saldo vindt de uitvoering voor de GR Regio Hart van Brabant budgetneutraal plaats.

Vanuit het begrote projectbudget is een aantal projecten en activiteiten uitgevoerd waarvoor aanvullende, niet begrote baten zijn ontvangen. Zowel aan de baten- als aan de lastenkant zijn daardoor afwijkingen ontstaan. Het betreft hier de posten Projectbudget met de taakstelling die daarop vanuit de gewijzigde begroting ruste, de overige gemeentelijke bijdrage die betrekking heeft op Bescherm Wonen, de gemeentelijke subsidie voor Zorgen Doen We Samen en het convenant met zorgverzekeraars en de overige bijdragen derden (voor de woonzorgvisie en Van Opvang tot Integratie).

In verband met vervanging als gevolg van langdurig ziekte van de programmamanager sociaal domein, is op de post programma-management sprake van een overschrijding van € 62.000. Waar mogelijk is dit opgevangen binnen het totaalbudget van het sociaal domein, onder andere door lagere besteding van het werkbudget.

Een nadere uitsplitsing van en toelichting op de programmakosten en de financiering daarvan zijn in de jaarrekening bij paragraaf 7.1.3 ‘Toelichting op het overzicht van baten en lasten’ opgenomen.

2.3.2 Toelichting algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 besloten om vanuit het resultaat € 10.000 toe te voegen aan de begroting 2023 voor het convenant met zorgverzekeraars (geoormerkte gelden), € 35.517 voor Van Opvang tot Integratie (geoormerkte gelden) en € 43.470 voor Regionale Inkoop.

In de jaarrekening 2023 wordt voorgesteld om vanuit het resultaat van het sociaal domein de geoormerkte gelden voor Van Opvang tot Integratie ter hoogte van € 67.811 over te hevelen naar 2024. In paragraaf 7.5.2 van de jaarrekening is een nadere toelichting op deze overhevelingen opgenomen.

2.4 Besteding van middelen jeugdhulp

De financiële informatie over jeugdhulp wordt in een later stadium verwerkt in dit jaarrapport. Het volledige jaarrapport wordt op 5 juli 2024 behandeld door het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant.

3 Fysiek domein

Nieuwe wet- en regelgeving en grote maatschappelijke opgaven vragen om meerdere sturingsinstrumenten voor de inrichting van onze leefomgeving; de omgevingsvisies, verstedelijkingsakkoorden en -strategieën en de regionale investeringsagenda waren in 2023 daar voorbeelden van. De regionale omgevingsagenda (ROA) brengt de visies en opgaven van de regiogemeenten, waterschappen en provincie bij elkaar. De ROA brengt geen nieuw beleid, maar is gericht op uitvoering. De kernagenda ’23 – ’27 is een middel om de gezamenlijke inzet van de Hart van Brabantgemeenten voor de ROA te bepalen.

De activiteiten in 2023 waren gericht op verhoging van de kwaliteit van de leefomgeving en het vestigingsklimaat voor ondernemers en op wat we waar laten landen in Midden-Brabant. Ook versterkten we de samenhang in onze ruimtelijke plannen, om zo sectorale ambities te realiseren en brachten we onze afspraken met waterschappen, provincie en rijksoverheid een stap verder. We verkenden, op basis van de ROA, de ontwikkeling van stedelijke regio’s verder.

3.1 Reflectie op 2023

Op 13 december 2023 heeft het portefeuillehoudersoverleg (poho) Fysiek teruggekeken op het afgelopen jaar. Een aantal opgaven in de kernagenda werd zeker dichterbij gebracht. Als voorbeeld wordt de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS), de woondeal en de ontwikkelstrategie SRBT genoemd. Op een aantal terreinen verdient de uitvoering versnelling (bijvoorbeeld snelfietsroutes, verkeersveiligheid).

De relatie tussen de opgaven en activiteiten in de kernagenda en de bespreking van projecten en activiteiten op de agenda van het poho Fysiek mag versterkt worden: met meer focus op díe opgaven die bestuurlijke aandacht verdienen om meer uitvoeringskracht te organiseren. Dat zal in de voorbereiding van de agenda van het poho meer aandacht krijgen in 2024.

Geconstateerd is dat bij elke opgave een afweging moet worden gemaakt op welk schaalniveau bespreking en besluitvorming moet plaatsvinden om resultaten te kunnen boeken. De overleg- en beslissingsstructuur van de bestuurlijke overleggen moet daar in 2024 beter op aansluiten.

3.2 Activiteiten 2023

Hierna geven we aan welke resultaten we in 2023 bereikt hebben per opgave en activiteit in de kernagenda. De teksten in de grijs gearceerde vlakken (eerste twee per blok) komen direct uit de kernagenda en zijn onveranderlijk voor de looptijd ervan. De teksten in het witte vlak daaronder geven het bijbehorende resultaat voor 2023. Onderaan deze paragraaf staat vermeld welke activiteiten daarnaast ondernomen zijn, die niet gepland waren, en omgekeerd – die wel gepland waren, maar niet uitgevoerd.

Kernagendataak B1. Algemeen

Kernagenda-opgave

1. We bepalen de gezamenlijke inzet van de Hart van Brabantgemeenten voor de regionale omgevingsagenda (ROA).

Activiteit kernagenda

1.1 Periodiek actualiseren van de ROA.

Resultaten 2023

- Eén van de vier onderdelen van de ROA, het toekomstbestendig landelijk gebied, is opgepakt als uitwerkingsopdracht vanuit de ROA 1.0.
- De actualisatie van de ROA 1.0 naar de ROA 2.0 is onder handen en wordt naar verwachting in Q1 2024 besproken door het poho Fysiek.
- De ROA is in 2023 de basis geworden voor de manier waarop (beleids-)ontwikkelingen, zoals duurzame verstedelijking, energie en klimaat en mobiliteitstransitie en het ruimtelijk voorstel met de provincie worden besproken. Ook is de ROA de basis geworden voor de inhoudelijke koersbepaling in deze (beleids)ontwikkelingen, welke zich afspelen op meerdere schaalniveaus, waaronder op het niveau van SRBT, de provincie en het Rijk.

Kernagendataak B2. Energie en klimaat

Kernagenda-opgave

1. Energietransitie en klimaatadaptatie: we willen in 2030 de CO_2-uitstoot met 49% verminderd hebben en in 2050 energieneutraal zijn. Dit doen we o.a. door het huidige energieverbruik terug te brengen (20% volgens REKS 1.0) en op alternatieve wijze energie op te wekken (1TWh volgens REKS 1.0). In 2050 willen we onze regio klimaatbestendig en waterrobuust hebben ingericht.

Activiteiten kernagenda

1.1 We werken samen verder in het REKS-proces, onder andere door:
1.2 Het jaarlijks monitoren en actualiseren van het plan van aanpak REKS, waarin activiteiten op de verschillende thema's worden uitgewerkt.
1.3 Het tweejaarlijks maken van een REKS voortgangsdocument (2023, 2025, 2027) waarin onderwerpen uit de REKS 1.0 verder uitgewerkt zijn (zoals een uitwerking van de Regionale Structuur Warmte, de integratie met de transitie van andere sectoren en thema's, kaders met betrekking tot participatie binnen de REKS, verduurzaming van woningen en bedrijventerreinen).
1.4 Uitvoering van de plannen uit de REKS 1.0. Dat gaat voor wat betreft de duurzame opwek in de energiehubs voor een belangrijk deel via het op te richten ontwikkelbedrijf. Daarnaast zullen ook

andere projecten tot uitvoering worden gebracht, zoals op het gebied van warmte en klimaatadaptatie.

1.5 Het opstarten van het REKS 2.0 herijkingsproces, waarbinnen aan de hand van nieuwe ambities, opgaves en/of ruimtelijke keuzes een nieuwe discussie wordt vormgegeven over met name de duurzame opwek, inclusief het daar dan bij horende plan MER.

1.6 Komende jaren zal duurzaamheid en de vorming van een duurzame samenleving zich verder ontwikkelen. Vanuit het Rijk zijn gelden aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd (meicirculaire 2023) voor verduurzaming. We bespreken de ontwikkelingen en bezien of samenwerking loont.

Resultaten 2023

- Op basis van monitoring van de activiteiten in 2023 wordt het plan van aanpak 2024 opgesteld, waarbij aangesloten wordt op monitoringsinstrumenten en -momenten vanuit het Rijk en de provincie. Elke twee jaar maken alle energieregio's in Nederland een voortgangsdocument, waarin staat hoe het gaat met het realiseren van de ambities die in RES of REKS 1.0 staan. Het Rijk gebruikt dit document om te kunnen monitoren of de 30 regio's in Nederland sámen op koers liggen voor 2030. Ook in Regio Hart van Brabant is een voortgangsrapportage REKS 2023 gemaakt, welke door alle individuele colleges, waterschapsbesturen en Gedeputeerde Staten in juni is vastgesteld en eind juni 2023 is aangeboden aan het Rijk.
- Het Publiek Ontwikkelbedrijf REKS BV is op 13 juli opgericht. In augustus 2023 is de directeur a.i. gestart met de ontwikkeling van de energiehubs. In oktober is de 1e aandeelhoudersvergadering geweest.
- De regionale klimaatagenda en daarmee de zes gebiedsopgaven zijn gerealiseerd.
- De eerste projecten uit de regionale klimaatagenda zijn uitgevoerd: Benedictus (beekherstel langs de Voorste Stroom), vernatten van de percelen langs de wandelverbinding van Koningshoeven naar Moerenburg door peilopzet (beekdalbenadering) en waterberging industrieterrein Broekakkers te Gilze.
- Met gevisualiseerde, inspirerende voorbeelden in onze regio, is te zien hoe in onze regio de omgeving wordt aangepast aan het veranderende klimaat en zuinig omgaan met water.
- Voor de uitvoering van projecten zijn financiële bijdragen ontvangen vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie van het Rijk en de provinciale bijdrageregeling Klimaatadaptatieprojecten.
- Op 30 november is de geactualiseerde Regionale Klimaatagenda vastgesteld door het vak-poho Energie, Klimaat & Grondstoffen (EKG).
- De planning voor besluitvorming in 2024 over een eventuele herijking van de REKS (of REKS 2.0) is opgesteld.
- Het vak-poho EKG heeft op 25 mei een besluit genomen over de inzet van de CDOKE-gelden. Dit zijn Rijksmiddelen die aan gemeenten worden toegekend en door gemeenten regionaal kunnen worden ingezet. CDOKE staat voor Capaciteit Decentrale

Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid. Gedeeltelijk zijn deze middelen ingezet binnen het programma REKS. Het vak-poho EKG heeft ook ingestemd met de voorgestelde inzet van aangevraagde SPuk NLPW-gelden. Dit betreft een Specifieke Uitkering Regionale Structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie.

- De verbinding is gelegd tussen de uitvoering van ons natuurbod en de ontwikkeling van energiehubs vanuit de REKS 1.0. Bijna alle regionale onderdelen van het natuurbod zijn te koppelen aan de te ontwikkelen hubs voor energie en/of de projecten van de regionale klimaatagenda. Daarmee wordt de uitvoering van maatregelen op grond van het natuurbod versneld en verstevigd. Zo is bij hub De Baars al verkend en zijn koppelingen gemaakt vanuit de thema's natuur en/of water.
- Op 13 december heeft het poho Fysiek de tussenbalans van het natuurbod behandeld, waarin de stand van zaken van de uitvoering staat. Ook zijn belemmeringen geïnventariseerd, die weggenomen moeten worden voor de realisering van het natuurbod.

Kernagenda-opgave

2. Grondstoffen: we werken aan een optimale afvalscheiding, verhogen de kwaliteit van de ingezamelde afvalstromen en dragen hiermee bij aan een hoogwaardige recycling. Hiermee leveren we een bijdrage aan een circulaire economie en voorkomen we dat waardevolle grondstoffen worden verbrand.

Activiteiten kernagenda

2.1 We werken samen aan de landelijke VANG-doelstelling (Van Afval naar Grondstof) om in 2025 de landelijke norm per persoon te bereiken.

2.2 We werken samen aan de circulariteit van afvalstromen (waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met het economisch domein).

Resultaten 2023

- Het Rijk heeft de harde norm in kg-afval per inwoner per jaar vanuit de VANG-doelstellingen losgelaten. Landelijk is de focus nu verschoven naar secundaire grondstoffen. Ook in Regio Hart van Brabant wordt meer ingezet op secundaire grondstoffen.
- De projecten Doorontwikkeling Ontmanteling Lig- en Zitmeubelen en de pilots Hergebruik en Ontmanteling AEEA-stromen (afgedankte elektrische en elektronische apparatuur) en Alternatieve Inzameling van Matrassen zijn door het vak-poho EKG op 2 maart *on hold* gezet.
- Over de samenwerking op het terrein van circulariteit i.r.t. grondstoffen (als koersbepaling voor het afval afkomstig van huishoudens in Midden-Brabant) is medio 2023 een workshop gehouden met bestuurders en ambtenaren. In het vak-poho EKG van 21 september is vervolgens besloten om een manifest op te

stellen om de gezamenlijke visie uit te dragen, zodra er sprake is van een juiste financiële onderbouwing en verankering.
- In het kader van kennisdeling over circulaire economie heeft Midpoint Brabant diverse presentaties gegeven aan bestuurders en ambtenaren.

Kernagendataak B3. Duurzame verstedelijking

Kernagenda-opgave

1. Ontwikkeling stedelijke regio's: alle gemeenten in Midden-Brabant hebben een stevige woningbouwopgave. Deze opgaven willen de gemeenten combineren met een kwaliteitsverbetering van de leefomgeving, op het vlak van leefbaarheid, gezondheid en vitaliteit.

Activiteit kernagenda

1.1 We verkennen de ontwikkeling van stedelijke regio's verder. De regionale omgevingsagenda (ROA) vormt hierin voor ons de basis.

Resultaten 2023

- De ontwikkeling van stedelijke regio's, in casu de Stedelijke Regio Breda – Tilburg (SRBT) is doorgezet. Het bestuurlijk overleg SRBT heeft in juli de ontwikkelstrategie SRBT opgeleverd. De regionale omgevingsagenda (ROA) vormt vanuit Regio Hart van Brabant (samenwerkende gemeenten met provincie en waterschappen) de basis daarvoor.
- Ten behoeve van de uitvoering van de ontwikkelstrategie SRBT zijn werkafspraken over organisatorische- en financiële slagkracht, bestuurlijke en democratische legitimiteit van dit samenwerkingsverband, in voorbereiding.
- Wethouders van de 19 gemeenten in de SRBT-verband, de provincie, de waterschappen, de woningcorporaties en het Rijk hebben op 9 maart de SRBT-woondeal gesloten. De beoogde woningbouwopgave en realisatie is daarmee bekrachtigd.
- Het poho Fysiek heeft op 4 oktober ingestemd met de startnotitie ten aanzien van de verkenning van de wenselijkheid van toetreding van onze regiogemeenten tot het Schone Lucht Akkoord van provincie Noord-Brabant.

Kernagenda-opgave

2. Woningbouw: alle gemeenten in de regio hebben een forse woningbouwopgave.

Activiteiten kernagenda

2.1 We werken aan de actiepunten van het Regionaal Perspectief op Wonen en Woningbouw, waaronder:
- afsprakenkader arbeidsmigranten
- woon-zorganalyse
- taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw
- samenwerking in de keten van asiel tot en met integratie (opvang-huisvesting-integratie) *
- woonwagenbeleid

Op thema's op het raakvlak tussen sociaal en wonen wordt samengewerkt met het sociaal domein.

** De gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk geven de inburgering (en daarmee de integratie) lokaal vorm en inhoud en nemen daarom niet deel op het onderdeel integratie van de samenwerking.*

2.2 Met betrekking tot woningbouw werken we toe naar een plancapaciteit van minimaal 130%. Daarvoor moet voor ruim 5000 woningen extra planologische ruimte worden gezocht. De samenwerkende gemeenten trekken op naar de provincie en rijksoverheid om de juiste afspraken daarvoor te kunnen maken.

Resultaten 2023

- De bestuursopdrachten die voortvloeien uit de SRBT-woondeal zijn uitgewerkt. Daarin worden sleutellocaties en kansrijke locaties benoemd om de benodigde plancapaciteit te realiseren. In de tweede helft van 2023 is overgegaan tot uitvoering van de bestuursopdrachten voor evenredige woningbouwverdeling en de pilot versnellingstafel.
- De regionale woonzorgvisie is in voorbereiding. Hierover zijn de raden op 27 september tijdens een radenavond geïnformeerd. Het combi-poho Sociaal – Wonen heeft vervolgens op 12 december ingestemd met de regionale concept-woonzorgvisie.
- De taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw voerde het vastgestelde plan van aanpak uit en ondersteunde daarmee gemeenten, onder andere met een menukaart in verschillende mogelijkheden voor het versnellen van woningbouw.
- Het vak-poho Wonen heeft op 3 maart het regionaal handelingskader Woonwagen- en Standplaatsenbeleid opgesteld. Communicatie over de nieuwe toewijzingsregels voor woonwagenstandplaatsen vindt vanaf 2024 lokaal plaats met de doelgroep woonwagenstandplaatszoekenden (www.woninginzicht.nl/woonwagenstandplaatsen). Indien nodig kunnen gemeenten een lokaal handelingskader opstellen.

Kernagenda-opgave

3. Bedrijventerreinen: het ontwikkelen van bedrijventerreinen om ruimte te bieden aan bestaande bedrijven en nieuwe ruimtevragers

Activiteit(en) kernagenda

3.1 We ontwikkelen nadere (zelfbindende) kaders voor de inpassing en verduurzaming van (nieuwe) bedrijventerreinen.

3.2 We blijven regionaal afstemmen over de ontwikkeling van (nieuwe) bedrijventerreinen, met oog voor duurzaamheid en landschappelijke inpassing (rekening houdend met natuur en karakteristieke gebiedswaarden).

Resultaten 2023

- In de interim-omgevingsverordening Noord-Brabant is opgenomen dat de regionale (bedrijventerrein) afspraken periodiek – op basis van nieuwe behoefteprognoses – moeten worden bijgesteld. Het poho Fysiek heeft daartoe op 4 oktober een plan van aanpak vastgesteld om te komen tot een nieuw afsprakenkader bedrijventerreinen Hart van Brabant 2024. Tijdens de bestuurlijke Ontwikkeldag op 16 november heeft de provincie het plan van aanpak bekrachtigd.
- In maart heeft de provincie Noord-Brabant besloten actief te sturen op vestiging van grootschalige logistiek (groter dan 3 ha). Dit is in nauwe samenspraak met Regio Hart van Brabant voorbereid.

Kernagendataak B4. Mobiliteitstransitie / regionale mobiliteitsagenda

Kernagenda-opgave

1. We onderschrijven de ambities uit de Regionale Mobiliteitsagenda 2021 en zijn erop gericht de regio leefbaar en bereikbaar te houden voor de inwoner en forens, van de vervoerder tot aan de bezoeker aan onze regio. We werken aan duurzamere vormen van vervoer en dragen bij aan de reductie van CO_2 (50% reductie in 2030 ten opzichte van 1990 en CO_2-neutraal in 2050).

Activiteit kernagenda

1.1 We werken aan de activiteiten, zoals genoemd in de Regionale Mobiliteitsagenda 2021-2024, bestaande uit de onderdelen:
- Schoon, stil en gezond
- Veilig
- Robuust en betrouwbaar
- Slim en efficiënt
- Overkoepelend

Op www.regio-hartvanbrabant.nl is de regionale mobiliteitsagenda te vinden.

Resultaten 2023

- De opdracht tot het maken van een regionale visie op laadinfrastructuur, als uitwerking van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur is gegund aan een extern bureau. Op basis daarvan kunnen alle gemeenten die dat nog niet hebben gedaan, hun lokale visie op laadinfrastructuur maken (uitwerkingsafspraak Nationale Agenda Laadinfrastructuur).
- Voor het stimuleren van fietsgebruik bouwt het Brabants Mobiliteitsnetwerk (netwerk van werkgevers) aan meer dan dertig *communities* van ruim vijfhonderd bedrijven in verschillende gemeenten (Dongen, Gilze en Rijen, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg, Waalwijk). Zij vertegenwoordigen meer dan ruim 200.000 medewerkers.
- Er is een verkenning gedaan of gemeenten willen aansluiten bij Schone Luchtakkoord. De bedoeling is dat die aansluiting breder wordt ingezet dan enkel mobiliteit.
- Op basis van verkeersveiligheidsdata zijn met de politie afspraken gemaakt over onveilige locaties waar het beste kan worden gehandhaafd. Daar heeft de politie daadwerkelijk gehandhaafd, met als resultaat dat de hoogste en gereden snelheden bekend zijn per locatie en per gemeente. In tijdvak januari-september zijn in totaal 19.456 bekeuringen uitgedeeld. In afstemming met politie wordt nagegaan of deze extra handhaving leidt tot lagere snelheden ter plekke.
- De regionale uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid en afgeleide lokale uitvoeringsprogramma's verkeersveiligheid zijn gemaakt en vastgesteld in het vak-poho Mobiliteit, in afstemming met de inhoud en keuzes in het nieuwe Brabantse Verkeersveiligheidsplan (BVVP 2024-2027). In de regionale uitvoeringsagenda is aandacht besteed aan zogeheten 'verkeershufters' of normvervaging.
- De provincie heeft in samenwerking met de Noord-Brabantse regio's een bureau opdracht gegeven een hoofdfietsnetwerk te ontwikkelen. Hart van Brabant neemt hieraan deel. Dit traject loopt.
- Er zijn verschillende snelfietsroutes in voorbereiding: tussen Tilburg – Goirle – Hilvarenbeek en tussen Tilburg – Eindhoven – Laarbeek.
- De snelfietsroutes Breda – Tilburg en Oosterhout – Dongen – Tilburg zijn (deels) in uitvoering.
- Er is, op het niveau van de SRBT-samenwerking, opdracht gegeven tot een verkenning van een Bus Rapid Transit (BRT; een innovatief bussysteem met hoge capaciteit) op de openbaar-vervoersas Tilburg – Waalwijk – Den Bosch. De schaalsprong voor het openbaar vervoer op SRBT-niveau is opgenomen in het Multimodaal Mobiliteitspakket SRBT.
- In het vigerende collegeprogramma van de provincie Noord-Brabant is, mede n.a.v. de lobbybrieven vanuit Regio Hart van Brabant voor de schaalsprong openbaar vervoer, aandacht opgenomen voor oplossingen in het uitstel/afstel N629.

- De projecten uit het eerste en tweede werkpakket Smart Mobility van SmartwayZ.nl werden uitgevoerd. De mobiliteitsregio's van de provincies Noord-Brabant en Limburg maakten binnen de samenwerking SmartwayZ.nl deze pakketten met innovatieve slimme mobiliteitsprojecten en -maatregelen, die als voorbeeld kunnen dienen voor andere partijen en overheden. Er ging cofinanciering naar projecten vanuit Midpoint Brabant. Een nieuwe werkwijze SmartwayZ.nl werd voorbereid, met meer kans voor ondersteuning van regio's op kennisniveau, breder dan *smart mobility*, met meer focus op gedragsbeïnvloeding als onderdeel van de mobiliteitstransitie.
- Op basis van een jaarlijks regionaal telprogramma, zijn (samenwerkende) gemeenten in staat om doelen in het regionaal mobiliteitsprogramma te formuleren en monitoren.
- De voorgenomen inventarisatie van de huidige OV-/mobiliteitshubs in het concessiegebied Oost-Brabant is in opdracht van provincie Noord-Brabant afgerond. Er werd aan een voorstel voor een implementatiestrategie gewerkt.
- De verkenning voor businesscase(s) om te komen tot een aanbod voor deelmobilteit in het *daily urban system* op/rond de as Tilburg – Waalwijk – Den Bosch werd uitgevoerd. Dat gebeurde samen met OV-aanbieders, de Efteling en provincie.
- Er is een proef met openbaar-vervoerflex (flexibele vervoersservice op bestelling) gestart in het gebied tussen Kaatsheuvel en Dongen, om aanvullend op bus inwoners te vervoeren waar geen (buurt)bus komt.

- De voorbereiding van de nieuwe OV-concessie Oost, als onderdeel van het traject Gedeelde Mobiliteit, geschiedde mede door twee wethouders Mobiliteit en twee wethouders Sociaal die namens Regio Hart van Brabant deelnemen in stuurgroep Gedeelde Mobiliteit van concessie Oost. Als onderdeel van de voorbereiding van de nieuwe OV-concessie, en in het licht van de urgentie uitwerking te geven aan de schaalsprong OV (zoals onderkend in het Multimodaal Mobiliteitspakket SRBT), is, in coproductie tussen de provincie en Regio Hart van Brabant, gestart met een verkenning naar Bus Rapid Transfer (BRT) op de as Tilburg – Waalwijk – Den Bosch en daarnaast binnen Tilburg op de as Centraal Station – Universiteit.
- In alle gemeenten werd toegewerkt naar het meerjarig programmeren van mobiliteitsprojecten.
- Om de grote ontwikkelopgaven van de verstedelijkingsstrategie mogelijk te maken zijn mobiliteitsmaatregelen in de steden en de grotere en kleinere kernen in de regio noodzakelijk. Het bestuurlijk overleg SRBT heeft daarom in afstemming met provincie Noord-Brabant en het Rijk besloten tot het maken van een multimodaal maatregelenpakket op SRBT-niveau. In het BOMIRT (bestuurlijk overleg meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport) zijn voorstellen besproken over voorbereidende experimenten en onderzoeken t.b.v. het pakket, met als doel in het BOMIRT van 2024 concrete afspraken over projecten te maken.

Kernagendataak B5. Toekomstbestendig landelijk gebied

Kernagenda-opgave

1. In het landelijk gebied is de druk toegenomen en streven we naar een evenwichtige balans van functies, kwaliteiten en ontwikkelingen.

Activiteiten kernagenda

1.1 Op dit moment is niet uitgekristalliseerd hoe de regionale samenwerking kan of moet bijdragen aan onderwerpen als onder andere het stikstofvraagstuk, vrijkomende agrarische bebouwing, natuurontwikkeling en herbebossing. We gaan ons een duidelijker beeld vormen van de onderlinge samenhang tussen die onderwerpen en wat dat betekent voor de regionale samenwerking. Daarbij betrekken we zowel de Regionale Energie- en Klimaatstrategie als de Regionale Mobiliteitsagenda.

Resultaten 2023

- In de Regionale Omgevingsagenda (ROA) 1.0 ontbrak het onderdeel toekomstbestendig landelijk gebied. Met de actualisatie van de ROA is ook dit onderdeel opgepakt vanuit de ROA. Dit was onderwerp van gesprek in het poho Fysiek.
- In oktober stemde het poho Fysiek in met de actualisatie van werkafspraken voor de kwaliteitsverbetering landschap. Hiermee kunnen gemeenten deze werkafspraken lokaal actualiseren om te kunnen toepassen bij het beoordelen van initiatieven in de eigen gemeente.

Wel gepland, niet gedaan

- Het plan van aanpak circulariteit is nog niet opgesteld vanwege gebrek aan ambtelijke capaciteit.
- De actualisatie van het laadpalenbeleid en het vastleggen van nieuwe afspraken over het strategisch plaatsen van laadpalen is (nog) niet uitgevoerd omdat de provincies Noord-Brabant en Limburg dit in een concessie in de markt hebben gezet. Zes gemeenten nemen hieraan deel (Gilze en Rijen, Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk).
- De snelfietsroute Waalwijk – Den Bosch is uitgesteld omdat de gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat werd uitgesteld.
- De bestuursovereenkomst snelfietsroute Tilburg – Eindhoven – Laarbeek is uitgesteld tot begin 2024, omdat het bepalen van het voorkeurstracé aan de oostzijde van de route meer tijd vergde en voor het middendeel gedetailleerde ontwerpen en ramingen nodig waren, omdat de routedelen in het middendeel óók zijn opgenomen in het korte-termijnpakket A2/N2 waaraan Rijk, provincie Noord-Brabant en gemeenten meebetalen.
- De voorbereidingen voor de nieuwe regionale mobiliteitsagenda zijn niet opgepakt, omdat eerst het proces van multimodaal mobiliteitspakket SRBT wordt doorlopen.

- Mobiliteitsagenda's die de regio samen met de provincie maakt zijn niet opgepakt. Als gevolg daarvan kon geen afgeleid Regionaal MobiliteitsProgramma 2024 worden vastgesteld op de Ontwikkeldag van 16 november. Meer duidelijk wordt in de voorjaarsnota 2024 van provincie Noord-Brabant voorzien.

Niet gepland, wel gedaan

- Er is een bovenliggende regionale visie op laadinfrastructuur gemaakt, als gevolg van de in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) gemaakte afspraak dat alle gemeenten een lokale visie op laadinfrastructuur maken. Deze kan van de regionale visie op laadinfrastructuur worden afgeleid.
- Bij de beeldvorming welke specifieke kenmerken van Regio Hart van Brabant relevant zijn voor een toekomstbestendig landelijk gebied, zijn de trajecten van de provincie voor het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) en het provinciaal ruimtelijk voorstel op stoom geraakt. Deze trajecten vragen wederzijds om input en afstemming.

3.3 Besteding van middelen

Financieel beeld fysiek domein (in €)

	Begroting na wijziging		Realisatie		Afwijking
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Integraal werken en Regionale Omgevingsagenda (w.o. Duurzame Verstedelijking en Toekomstbestendig Landelijk Gebied)	191.949		166.149		25.800 V
Programmalijn Energie, Klimaat & Grondstoffen	666.452		914.836		248.384 N
Programmalijn Mobiliteitstransitie / Regionale Mobiliteitsagenda *	-		-		-
Programmamanager Fysiek	36.000		50.316		14.316 N
Taakstelling **	-/- 20.352		-		20.352 N
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		406.773		406.773	-
Rijksmiddelen REKS		-		347.526	347.526 V
Subsidie provincie Klimaatagenda		-		205.669	205.669 V
Subsidie provincie taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw (via gemeente Oisterwijk)		-		148.500	148.500 V
Bijdragen derden		-		195.244	195.244 V
Onttrekking algemene reserve		467.276		467.276	-
Totaal fysiek domein	**874.049**	**874.049**	**1.131.301**	**1.770.988**	**639.687 V**

* De kosten die gemoeid zijn met de programmalijn Mobiliteit zijn niet opgenomen in deze verantwoording, omdat ze gedekt worden uit de begroting RAVV. Financiering vindt plaats via de individuele gemeenten en de provincie.

** In de gewijzigde begroting is een taakstelling op de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie opgenomen ten behoeve van het vormen van de domeinoverstijgende post ‘Tussentijdse bijsturing’.

3.3.1 Toelichting kosten en financiering

Voor de projecten REKS, de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw en de procesbegeleiding ROA zijn rijksbijdragen, subsidie en bijdragen derden ontvangen welke bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien. Hierdoor is zowel op de baten als op de lasten sprake van een afwijking. De bijdragen derden bestaan hierbij uit een provinciale bijdrage aan de REKS van € 100.000, een bijdrage van waterschappen aan de REKS van € 30.000, een bijdrage van de provincie voor procesbegeleiding ROA van € 15.244 en bijdragen van woningcorporaties aan de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw van € 50.000.

Een nadere uitsplitsing van en toelichting op de programmakosten en de financiering daarvan is in de jaarrekening bij paragraaf 7.1.3 'Toelichting op het overzicht van baten en lasten' opgenomen.

3.3.2 Toelichting algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 besloten om vanuit het resultaat € 406.221 toe te voegen aan de begroting 2023 voor de REKS (geoormerkte gelden), € 25.055 voor Knooppunt De Baars (geoormerkte gelden) en € 36.000 voor programmamanagement in het fysiek domein.

In de jaarrekening 2023 wordt voorgesteld om vanuit het positief resultaat van het fysiek domein in totaal € 484.424 over te hevelen naar 2024 voor de REKS (€ 374.524, geoormerkt) en voor de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw (€ 109.900, geoormerkt). In paragraaf 7.5.2 van de jaarrekening is een nadere toelichting op deze overhevelingen opgenomen.

4 Economisch domein

In de kernagenda is de ambitie opgenomen om met impact de brede welvaart in Midden-Brabant te vergroten én om innovaties voort te brengen die bijdragen aan het vergroten van de welvaart en het welzijn in Nederland. Samen met ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners werken we aan de economie en maatschappij van vandaag en morgen.

Als samenwerkende gemeenten in Regio Hart van Brabant formuleren we in de kernagenda onze inzet voor het algemeen bestuur (AB) van Midpoint Brabant. De deelnemers namens de samenwerkende gemeenten in het AB van Midpoint Brabant nemen relevante onderwerpen die daar besproken zijn weer mee terug naar de overlegtafels in het verband van Regio Hart van Brabant.

4.1 Reflectie op 2023

Op 23 november heeft het portefeuillehoudersoverleg Economie teruggekeken op het afgelopen jaar. Op tactisch-operationeel niveau worden resultaten bereikt voor de lokale economieën van de deelnemende gemeenten. Denk hierbij aan activiteiten omtrent klimaat in de wijken, de regiodeal, afspraken over bedrijventerreinen en de greendeals. Deze activiteiten hebben de opgaven in de kernagenda dichterbij gebracht. Ook de benoeming van bestuurlijke kartrekkers voor onderwerpen en de rol van Midpoint Brabant dragen daaraan bij. Aan de meer strategische rol wil het poho Economie in 2024 meer aandacht besteden: zowel op inhoud (wat gebeurt er buiten de regio waar we als samenwerkende gemeenten op moeten acteren) als op betrokkenheid van deelnemende gemeenten bij de thema's. Om dat te bereiken zal een andere agendasetting worden ingericht, met meer focus in de bespreking van onderwerpen.

In 2024 zullen extra focus en activiteiten op het thema *leisure* worden gericht.

4.2 Activiteiten 2023

Hierna geven we aan welke resultaten we in 2023 bereikt hebben per opgave en activiteit in de kernagenda. De teksten in de grijs gearceerde vlakken (eerste twee per blok) komen direct uit de kernagenda en zijn onveranderlijk voor de looptijd ervan. De teksten in het witte vlak daaronder geven het bijbehorende resultaat voor 2023. Onderaan deze paragraaf staat vermeld welke activiteiten daarnaast ondernomen zijn, die niet gepland waren, en omgekeerd – die wel gepland waren, maar niet uitgevoerd.

Kernagendataak C1. Weerbaar en wendbaar midden- en klein bedrijf

Kernagenda-opgave

1. Het midden- en kleinbedrijf is de basis van onze economie en werkgelegenheid. Het mkb is stevig vertegenwoordigd op onze bedrijventerreinen (ook onder C3.), in onze centrumgebieden, maar ook meer in de perifere gebieden waar meer leisuregerelateerde activiteiten plaatsvinden. Het is onze gezamenlijke opgave om de weerbaarheid en wendbaarheid van het mkb te versterken.

Activiteiten kernagenda

Activiteiten samenwerkende gemeenten – Hart van Brabant

1.1 Ontplooien van activiteiten die bedrijven weerbaar en wendbaar houden:
- Het behoud van een kwalitatief en gevarieerd winkelaanbod.
- Het verbreden van het vrijetijdsaanbod en accommodaties.
- Verduurzaming en versterken leefbaarheid van centrumgebieden.
- Het stimuleren van meerdaags verblijf als belangrijke economische drager.

1.2 Versterken van de platformfunctie in de regio door uitwisseling van kennis en ervaringen.

1.3 Afstemming over realisatie en uitbreiding van bovenlokaal aanbod detailhandel.

1.4 Toewerken naar een integrale benadering van de activiteiten op het economisch domein vanuit de indeling detailhandel, logistiek- en maakindustrie en *leisure*.

Resultaten 2023

1.1 Voor het ontplooien van activiteiten die bedrijven weerbaar en wendbaar houden waren geen middelen en activiteiten voorzien.

1.2 Er is gestart met activiteiten m.b.t. klimaat in de kernen. Daarnaast zijn in het bestuurlijke overleg kartrekkers aangewezen, waardoor kennisdeling sneller tot stand komt.

1.3 Er zijn geen initiatieven langsgekomen waarvoor afstemming over bovenlokaal aanbod detailhandel nodig was. Wel heeft de gemeente Hilvarenbeek een casus voor uitbreiding van een supermarkt voorgelegd in het poho Economie. Constatering was dat geen verdere afstemming nodig was.

1.4 In de interim-omgevingsverordening Noord-Brabant is opgenomen dat de regionale (bedrijventerrein)afspraken periodiek – op basis van nieuwe behoefteprognoses – moeten worden bijgesteld. Het poho Fysiek heeft daartoe, op voorzet van het poho Economie, op 4 oktober een plan van aanpak vastgesteld om te komen tot een nieuw afsprakenkader bedrijventerreinen Hart van Brabant 2024. Daarnaast heeft de provincie Noord-Brabant in maart het besluit genomen om actief te sturen op vestiging van grootschalige

logistiek (groter dan 3 ha). Dit is in nauwe samenspraak met Regio Hart van Brabant voorbereid.

Kernagenda-opgave

2. Het ondersteunen van bestaande en startende mkb'ers (in brede zin) bij het vergroten van hun weerbaarheid en wendbaarheid. Het accent ligt daarbij op de versnelde doorwerking van twee belangrijke opgaven: (1) verduurzaming: circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie en (2) digitalisering.

Activiteiten kernagenda

Onze vraag aan Midpoint Brabant

2.1. Ondernemersondersteuning en projecten op het gebied van circulariteit, verduurzaming en digitalisering op te pakken, al dan niet in samenwerking met partijen zoals Station88, MindLabs en Gate2, gericht op de regionale speerpuntsectoren logistiek, maakindustrie en *leisure* (in samenhang met B2. 1.6.).

2.2. Het samen met andere partijen helpen realiseren van een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe *living labs* rondom transitieopgaven om innovaties te stimuleren die maatschappelijke transities versnellen: energietransitie en klimaatadaptatie, circulaire economie en digitalisering/dataficering (o.a. kunstmatige intelligentie).

Resultaten 2023

Activiteit 2.1:

- Op 1 november is de regiodeal met het Rijk gesloten.
- Het logistiek innovatieprogramma in samenwerking met Logistics Community Brabant is afgerond (begroting € 4,6 miljoen, 20 deelnemende bedrijfscases, valorisatie naar 100+ andere bedrijven in Brabant).
- Midpoint Brabant ondersteunde ondernemers op het gebied van circulariteit door de inzet van Ceci-coaches en circotracks.
- Midpoint Brabant ondersteunde verschillende projecten in kader van Up New, om circulariteit in het curriculum voor praktijkonderwijs te bereiken.
- Er zijn digiscans uitgevoerd bij tien logistieke bedrijven: Moonen (Waalwijk), Axell Logistics (Diessen), Road2Cee (Berkel-Enschot), Van Eijk (Alphen-Chaam), Verhoeven Logiqs (Tilburg), Chr. Vermeer (Tilburg), SETO Logistics (Udenhout), Tarkett (Waalwijk), ASD Bezorgservice (Tilburg) en Dekkers Transport (Tilburg).
- Er is een *roadmap* Papierloos Werken in Logistiek opgesteld.
- Slimmer Werken is gestart met elf projectpartners en Midpoint Brabant als penvoerder. De projectpartners zijn (naast Midpoint Brabant) de provincie Noord-Brabant, Metaalunie, FME, REWIN, gemeente Tilburg, Fontys Hogeschool, Avans Hogeschool, Onderwijsgroep Tilburg, Bosch Transmission Technology en Hoppenbrouwers Techniek.

- Het Open Innovatieproject Mens & Organisatielab (onderdeel Slimmer Werken), met o.a.. drie sessies bij Van Schijndel Metaal in Dongen.
- Er is een pilot gestart met een practoraat in Slimmer Werken met twee cases uit de pilot van het Lerend Netwerk.
- Twee onderzoeken door lectoraten zijn gestart naar brede productiviteit en productieautomatisering, dan wel digitalisering, i.s.m. Avans en Fontys.
- In het kader van duurzaamheid zijn ca. 1.800 containers verplaatst van de weg naar het water (241.000 wegkilometers bespaard, 174 ton CO_2 bespaard).
- De gemeenten Loon op Zand, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen zijn, met ondersteuning van Midpoint Brabant, gestart met de Greendeal 1.0 of 2.0.
- Midpoint Brabant zette de advisering over projectfinanciering door ERAC-ondersteuning voor bedrijfsfinanciering aan ondernemers voort.

Activiteiten 2.1 en 2.2:

- Binnen de regio is de onderlinge verbinding tussen Midpoint Brabant, Station 88 en gemeentelijke accountmanagers is versterkt.
- Station88 organiseerde elk kwartaal een bijeenkomst voor de accountmanagers van gemeenten met een programmamanager van Midpoint Brabant om bijgepraat te worden over de activiteiten.
- Station88 wordt onderdeel van de organisatie van Midpoint Brabant om integraliteit en synergie te vergroten, en efficiënter te kunnen werken. De voorbereiding hiertoe is ingezet.

Kernagendataak C2. Innovaties die maatschappelijke transities versnellen

Kernagenda-opgave

1. Beter benutten van het alfa-gammaprofiel (mens- en gedragswetenschappen) van de onderwijsregio om te innoveren en bij te dragen aan de verschillende maatschappelijke transities.

Activiteiten kernagenda

Activiteiten samenwerkende gemeenten – Hart van Brabant

1.1 Onderzoeken welke sectoren interessant zijn voor onze economische propositie, voor versterking van de economische kracht van de regio (in samenhang met activiteit 1.1. onder B3. van het fysiek domein).

1.2 Aansluiten als regio bij landelijke ontwikkelingen, programma's en projecten, die de versnelling van deze transities in de regio kunnen bewerkstelligen, zoals de samenwerking met de regio Baronie van Breda als Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT) en de stedelijke regio Den Bosch, als ook de Deltacorridor (waterstofbuisleiding, zit

nog in de verkennings-/planvormingsfase), die een versnelling van de transitie van fossiele naar duurzame brandstoffen teweeg kan brengen.

1.3 Het bouwen aan een stevige economische propositie in SRBT-verband (in samenhang met de onderstaande activiteiten 1.5. en 1.6.).

Onze vraag aan Midpoint Brabant

1.4 Onderzoeken welke sectoren interessant zijn voor onze economische propositie voor versterking van de economische kracht van de regio.

1.5 Activiteiten ontplooien die bijdragen aan het bouwen aan een samenhangend netwerk (in Midden-Brabant en de SRBT) van bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden (valorisatieprojecten, innovatiehubs, campussen, proeftuinen, *living labs*, fieldlabs) rondom de transitieopgaven energie- en klimaatadaptatie, circulaire economie, digitalisering en gezondheid.

1.6 De samenwerking met REWIN versterken en samen bijdragen aan de realisatie van de economische propositie voor de SRBT.

Resultaten 2023

1.1 In de economische paragraaf van de SRBT-ontwikkelstrategie komt de economische propositie van de regio aan bod.

1.2 Midpoint Brabant heeft een onderzoek naar de kansen van de Delta-corridor voor de regio opgeleverd.

1.3 Vanuit Regio Hart van Brabant is bijgedragen aan de totstandkoming van de verstedelijkingsstrategie en het ontwikkelperspectief SRBT.
Met het Rijk is op 1 november de regiodeal 'Ondernemen, innoveren en experimenteren met de mens centraal' gesloten. Daarmee is circa € 12,5 miljoen toegekend aan de regio, en dit bedrag is door diverse partijen verhoogd naar ruim € 30 miljoen. De regiodeal bestaat uit negen innovatieprojecten die alle gericht zijn op het bevorderen van de brede welvaart in deze regio: circulaire stromen, Smart Port Waalwijk, Tilburg Initiative for Future Logistics, Wijkaanpak met bestaanszekerheid en welzijn, Beleefbaar Brabant: leisure for a better society, Digital Innovation District for Society, Slimmer Werken, StartUps for Society, en verbeteren duurzame bedrijfvoering mkb.

1.4 Zie C1 / 1.1
Midpoint Brabant is betrokken bij verschillende netwerken en locatieontwikkelingen: zo levert zij een bijdrage als lid van het projectteam Campusprofiel Wijkevoort, en versterkt zij de samenwerking met Mindlabs en de verbinding met Gate 2 in het kader van het Smart Industry programma. Met Tilburg University is de ingezette lijn voor kennisvalorisatie op o.a. het thema gezondheid verder uitgebouwd en is Midpoint Brabant actief partner in hun Academische Werkplaats Brede Welvaart.

1.5 Midpoint Brabant heeft in maart de samenwerking met Rewin, Agrifoodcapital, Brainport Development en de Brabantse OntwikkelingsMaatschappij bekrachtigd in een convenant.

Kernagenda-opgave

2. Transitie van de landbouw naar kringlooplandbouw. Het vinden van nieuwe economische dragers om perspectief te bieden aan agrariërs en de leefbaarheid in het landelijk gebied.

Activiteiten kernagenda

Activiteiten samenwerkende gemeenten – Hart van Brabant

2.1 Ondersteuning bieden bij de transitie landelijk gebied, een aanpak formuleren voor nieuwe economische dragers in het landelijk gebied (in samenhang met activiteit 1.1. onder B5. fysiek domein en in aansluiting op bestaande regelingen en programma's).

2.2 Versterken van de platformfunctie in de regio door uitwisseling van kennis en ervaringen. Wij agenderen belangrijke thema's bij derden en gaan hiervoor partnerschap aan met o.a. de provincie Noord-Brabant.

Onze vraag aan Midpoint Brabant

2.3 Ondernemersondersteuning bieden aan agrarische of daaraan gelieerde bedrijvigheid, om hen te helpen de transitie naar kringlooplandbouw te maken of andere economische dragers te vinden en daarbij aan Midpoint Brabant te vragen om te zorgen voor afstemming met andere bestaande programma's.

Resultaten 2023

2.1 In de Regionale Omgevingsagenda (ROA) 1.0 ontbrak het onderdeel toekomstbestendig landelijk gebied. Met de actualisatie van de ROA is ook dit onderdeel opgepakt vanuit de ROA. In het poho Fysiek is dit onderwerp van gesprek.

Kernagendataak C3. Versterken van het Midden-Brabants vestigingsklimaat

Kernagenda-opgave

1. Een stimulerend vestigingsklimaat is randvoorwaardelijk voor de realisatie van de economie van de toekomst. Als samenwerkende gemeenten staan we voor een aantal opgaven om een stimulerend vestigingsklimaat te faciliteren:
   - De optimalisatie van bestaande bedrijventerreinen door intensivering, revitalisering en vergroening.
   - Het selectief ontwikkelen van bedrijventerreinen voor lokaal mkb en (boven-) regionale ruimtevragers die van toegevoegde waarde zijn voor onze economie.
   - Het realiseren van een robuuste en duurzame energie-infrastructuur (conform REKS als energiehub inzetbaar).
   - Het ondersteunen van multimodale bereikbaarheid van bedrijventerreinen.

- Het vinden van het evenwicht tussen recreatie en toerisme, natuur/groen, cultuurhistorie/erfgoed, ontspanning/kwaliteit van leven.

Activiteiten kernagenda

Activiteiten samenwerkende gemeenten – Hart van Brabant

1.1 Het updaten van bedrijventerreinafspraken waarin we vastleggen welke (kwalitatieve) eisen we stellen aan ruimtevragers voordat we overgaan tot uitgifte van nieuw terrein en aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan (in samenhang met activiteit 3.1. van B3. van het fysiek domein).
1.2 Het creëren van de juiste fysieke infrastructuur en voorwaarden voor economische ontwikkeling via de ROA en verstedelijkingsakkoord van de SRBT.
1.3 Het afstemmen van ruimtevragen van ondernemers.
1.4 Bijdragen aan projecten die inzetten op ondernemersondersteuning en/of gezamenlijke profilering.
1.5 Gezamenlijke productontwikkeling, marketing en communicatie op het gebied van *leisure*.
1.6 Het ondersteunen van projecten en activiteiten die bijdragen aan meer cohesie tussen verschillende toeristische trekkers en een sterke profilering.

Resultaten 2023

1.1 In de interim-omgevingsverordening Noord-Brabant is opgenomen dat de regionale (bedrijventerrein) afspraken periodiek – op basis van nieuwe behoefteprognoses – moeten worden bijgesteld. Het poho Fysiek heeft daartoe, op voorzet van het poho Economie, op 4 oktober een plan van aanpak vastgesteld om te komen tot een nieuw afsprakenkader bedrijventerreinen Hart van Brabant 2024.
1.2 Vanuit Regio Hart van Brabant is bijgedragen aan de totstandkoming van de verstedelijkingsstrategie en het ontwikkelperspectief SRBT.
1.3 Het regioloket komt vier keer per jaar samen en alle regionale ruimtevragen van ondernemers in Hart van Brabant worden gedeeld. Gemeenten bespreken met elkaar welke bedrijven in de regio op zoek zijn naar een kavel en of zij zich ook buiten de gemeente willen vestigen.
1.4 Voor de resultaten verwijzen we naar kernagendataak C1. Weerbaar en wendbaar midden- en kleinbedrijf, opgave 2.2.
1.5 en 1.6 Activiteiten zijn gestart in het laatste kwartaal en lopen door door in 2024.

Kernagenda-opgave

2. De gezamenlijke ambitie van de samenwerkende gemeenten en Midpoint Brabant is om de brede welvaart in Midden-Brabant te vergroten. Het menselijk kapitaal is hierbij een belangrijke factor. Het ontwikkelen, benutten, behouden en aantrekken van talent versterkt de concurrentiekracht en het groeivermogen van het mkb. We streven naar een internationaal concurrerende arbeidsmarkt.

Activiteit(en) kernagenda

Onze vraag aan Midpoint Brabant

2.1 Activiteiten te ontplooien (en voort te zetten) die bijdragen aan het realiseren van een permanente leercultuur, waarin talent kwantitatief en kwalitatief aansluit op de vraag van het bedrijfsleven.
2.2 Werken aan een toekomstbestendige beroepsbevolking via het arbeidsmarkprogramma van Midpoint Brabant, gericht op humancapital-agenda's, talentbehoud en leven lang ontwikkelen (in samenhang met onderdeel A3. Arbeidsparticipatie in het sociaal domein).
2.3 We ontwikkelen een gezamenlijke visie hoe de internationalisering van de arbeidsmarkt te faciliteren. We besteden hierbij ook aandacht aan het binnenhalen en behouden van internationaal talent (als samenwerkende gemeenten Hart van Brabant én als vraag aan Midpoint Brabant).

Resultaten 2023

2.1 De poho's Economie en Arbeidsmarktparticipatie zetten in op een betere aansluiting van talent op de vraag van het bedrijfsleven. Er zijn kartrekkers aangewezen die de verbinding tussen de poho's vorm gaan geven.

Wel gepland, niet gedaan

- De actualisatie van de regionale Leisure Kansenkaart is niet gestart i.v.m. ontbrekende ambtelijke capaciteit. In 2024 wordt naar verwachting hier uitvoering aan gegeven.
- Het organiseren van een kennisbijeenkomst over vitale kernen.
- In het poho Economie vindt een continue uitwisseling plaats van kennis en ervaringen, maar het onderwerp landbouw is daarbij nog niet aan bod gekomen.
- Circulariteit is met duurzaamheid één van de speerpuntthema's van Midpoint Brabant, maar de focus ligt niet op de agrarische sector. We verwachten in 2024 – 2025 meer inzicht te hebben in of, en zo ja hoe, agrarische ondernemers met specifieke transitievraagstukken kunnen aanhaken bij het programma.
- Visie internationalisering arbeidsmarkt: hier is nog geen aandacht voor geweest. In 2024 wordt dit op de agenda gezet.

Niet gepland, wel gedaan

- De inventarisatie van de behoefte bij ondernemers in de kernen is niet regio breed uitgevoerd. In plaats daarvan is besloten om een pilot in de gemeenten Gilze en Rijen en Loon op Zand van start te laten gaan. Zo wordt op grond van de pilots al ervaring kan opgedaan met wat aanspreekt bij de ondernemers en wat werkt. Vervolgens wordt bekeken of dat kan worden opgewerkt naar een regiobreed plan.
- Alle activiteiten van Station88. In 2023 hebben Station88 en Midpoint Brabant meer dan 5.000 ondernemers in de regio ondersteund door middel van kennisdeling in de vorm van evenementen, inspiratiesessies, seminars, workshops en 1-op-1 begeleiding van *business developers* en datacoaches.
- In het kader van de vraag welke specifieke kenmerken van onze regio relevant zijn voor een toekomstbestendig landelijk gebied, zijn de trajecten van de provincie voor het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) en het provinciaal ruimtelijk voorstel op stoom geraakt. Deze trajecten vragen wederzijds om input en afstemming.

4.3 Besteding van middelen

Financieel beeld economisch domein (in €)

	Begroting na wijziging		Realisatie		Afwijking
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Programmalijn faciliteren regionale economie Regio Hart van Brabant	116.731		73.886		42.845 V
Taakstelling *	-/- 5.562		-		5.562 N
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		111.169		111.169	-
Totaal economisch domein	**111.169**	**111.169**	**73.886**	**111.169**	**37.283 V**

* In de gewijzigde begroting is een taakstelling op de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie opgenomen ten behoeve van het vormen van de domeinoverstijgende post ‘Tussentijdse bijsturing’.

4.3.1 Toelichting kosten en financiering

Het positieve resultaat op het economisch domein wordt voornamelijk veroorzaakt door beperkte inzet van de adviseur projectfinanciering als gevolg van wisseling van programmacoördinatie en adviseur en doordat het werkbudget in 2022 slechts beperkt nodig is gebleken.

5 Bedrijfsvoering

Regionale samenwerking wordt mede mogelijk gemaakt door het regiobureau Hart van Brabant en het programmabureau Brabant Midpoint.

Het regiobureau faciliteert het netwerk van Regio Hart van Brabant, waarin de deelnemende gemeenten samenwerken. De reguliere werkzaamheden bestaan uit het mogelijk maken, plannen en ondersteunen van de bestuurlijke overlegtafels, de coördinatie van de kernagenda in de inhoudelijke domeinen, de planning-en-controlcyclus en secretariaatswerkzaamheden.

In 2023 besteedden we extra aandacht aan de interne en ondersteunende processen, bijvoorbeeld de processen rondom externe inhuur, het CRM-systeem, het vraagstuk van harmonisatie van arbeidsvoorwaarden van medewerkers en archivering.

Het regiobureau is compact van omvang. Dat maakt het bureau wendbaar en op sommige momenten ook kwetsbaar. In 2023 waren enkele medewerkers gedeeltelijk in een revalidatietraject als volg van ziekte. Met hun (tijdelijke) vervanging waren kosten gemoeid die onder andere binnen de bedrijfsvoering zijn opgevangen. Alle geplande werkzaamheden m.b.t archiefbeheer en informatievoorziening zijn gerealiseerd.

5.1.1 Post tussentijdse bijsturing

Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2022 besloten om met ingang van 2023 een begrotingspost ‘tussentijdse bijsturing’ in te stellen. Aan dat besluit lagen twee motieven ten grondslag: enerzijds het bevorderen van de discipline om activiteiten binnen de vastgestelde begroting per domein te financieren en daarmee zo min mogelijk een beroep te doen op extra financiering in de vorm van een additionele gemeentelijke bijdragen gedurende een lopend boekjaar. Anderzijds het kunnen faciliteren van actuele ontwikkelingen gedurende een lopend begrotingsjaar die om extra activiteiten én extra financiering vragen. Aangezien de post tussentijdse bijsturing een domeinoverstijgend karakter heeft, wordt deze toegelicht binnen het hoofdstuk bedrijfsvoering. In de volgende paragraaf zijn achtereenvolgens het financieel beeld met toelichting van de post tussentijdse bijsturing en het financieel beeld met toelichting van bedrijfsvoering opgenomen.

5.2 Besteding van middelen

Financieel beeld post tussentijdse bijsturing (in €)

	Begroting na wijziging		Realisatie		Afwijking
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Tussentijdse bijsturing	50.000		-		50.000 V
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		50.000		50.000	-
Totaal tussentijdse bijsturing	**50.000**	**50.000**	**-**	**50.000**	**50.000 V**

5.2.1 Toelichting kosten en financiering

Financiering van nieuwe en/of aanvullende activiteiten als gevolg van ontwikkelingen binnen de domeinen is opgevangen binnen de begroting van de desbetreffende domeinen. Gedurende het jaar is derhalve geen aanspraak gemaakt op de post tussentijdse bijsturing.

Financieel beeld bedrijfsvoering (in €)

	Begroting na wijziging		Realisatie		Afwijking
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Programmakosten					
Marketing en communicatie	20.000		28.814		8.814 N
Projectvolgsysteem	14.500		-/- 9.000		23.500 V
Subtotaal programmakosten	**34.500**		**19.814**		**14.686 V**
Apparaatskosten					
Personeelskosten programmadirecteur	148.000		135.250		12.750 V
Personeelskosten programmacoördinatie	306.000		279.194		26.806 V
Personeelskosten communicatie, secretariaat, planning & control	281.000		296.909		15.909 N
Opleidingskosten	12.500		6.657		5.843 V
Functionaris gegevensbescherming / AVG	60.000		-		60.000 V
Accountants- en administratiekosten	35.000		28.005		6.995 V
Specialistische dienstverlening	20.000		72.335		52.335 N
Overige apparaatskosten	66.051		104.761		38.710 N
Subtotaal apparaatskosten	**928.551**		**923.111**		**5.440 V**
Dekking					
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal		963.051		988.056	25.005 V
Subtotaal dekking		**963.051**		**988.056**	**25.005 V**
Totaal bedrijfsvoering	**963.051**	**963.051**	**942.925**	**988.056**	**45.131 V**

5.2.2 Toelichting programma- en apparaatskosten

Over 2023 laat de bedrijfsvoering een positief resultaat zien. Enerzijds is sprake van een onderschrijding op de totale kosten. Anderzijds een hogere gemeentelijke bijdrage dan begroot, als gevolg van nacalculatie op basis van de inwoneraantallen per 1 januari 2023, welke ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.

Aan de lastenkant is op individuele posten sprake van over- en onderschrijdingen. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting hebben betrekking op het projectvolgsysteem (-/- € 23.500), programmacoördinatie (-/- 27.000), de functionaris gegevensbescherming (-/- € 60.000), specialistische dienstverlening (+ € 52.000) en overige apparaatskosten (+ 39.000).

In 2023 is geen gebruik gemaakt van het projectvolgsysteem. Door creditering van kosten uit 2022 resteert op deze post een negatieve last van € 9.000 en een afwijking ten opzichte van de begroting van € 23.500.

Door wijziging van bezetting en samenstelling van de programma-coördinatie zijn in 2023 minder kosten gemaakt dan bij het opstellen van de begroting was voorzien.

Binnen het regiobureau is geen functionaris gegevensbescherming aangetrokken, waardoor op deze post geen lasten zijn verantwoord. De taken worden momenteel gedeeltelijk uitgevoerd door medewerkers van programmacoördinatie.

Voor het governancetraject met Midpoint Brabant, afstemming met de Belastingdienst met betrekking tot het interne btw-onderzoek en het onderzoek naar optimalisatie van de inhuur derden binnen de Regio Hart van Brabant, is gebruik gemaakt van externe specialistische dienstverlening. Deze onderzoeken en de omvang daarvan waren bij het opstellen van de begroting niet te voorzien. Derhalve is op deze post een overschrijding zichtbaar.

De post overige apparaatskosten laat conform voorgaand jaar een overschrijding zien. De totale kosten liggen in lijn met voorgaand jaar, maar in de basis was hiervoor te weinig begroot. De gemaakte kosten zijn noodzakelijk en hebben voornamelijk betrekking op huisvesting, automatisering en werkplekken.

6 Paragrafen

N.B. Overige paragrafen – weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering – kunnen pas definitief worden opgesteld als de cijfers jeugdhulp bekend zijn. Deze worden alsdan toegevoegd in definitieve versie die aan het algemeen bestuur van 5 juli 2024 zal voorliggen.

6.1 Verplichte paragrafen

6.1.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Volgt na verwerking cijfers jeugdhulp.

6.1.2 Financiering

Volgt na verwerking cijfers jeugdhulp.

6.1.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de organisatie van GR Regio Hart van Brabant, hetgeen de bestuurlijke én ambtelijke organisatie omvat. Het doel is de gemeentelijke middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend te besteden. En ook een betrouwbare en transparante partner in de samenwerking te zijn. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

Regio Hart van Brabant is een overleg- en uitvoeringsplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten – uitgaande van het beginsel van autonomie van het lokale bestuur – de regionale samenwerkingsmogelijkheden op diverse vakgebieden bespreken en daar vorm aan geven, omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt. Er is sprake van een lichte overlegstructuur als kader om de feitelijke samenwerking in portefeuillehoudersoverleggen vorm te geven.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het platform van Regio Hart van Brabant. De verantwoordelijkheid voor de organisatie berust primair bij het algemeen bestuur. Momenteel vormen de burgemeesters van de deelnemende gemeenten het algemeen bestuur.

Ten behoeve van de ondersteuning van het algemeen bestuur en het dagelijks management is een regiobureau van beperkte omvang ingericht. Het regiobureau coördineert het proces zoals hierboven omschreven. Daarnaast geeft het sturing aan realisatie van regionale ambities. Deze ambities zijn verwoord in de kernagenda ’23 – '27 en worden jaarlijks verder uitgewerkt naar projecten en activiteiten binnen de verschillende domeinen.

Het regiobureau bestaat uit een regiodirecteur, een strategisch adviseur, een programmacoördinator, twee programmamanagers en een programmaondersteuner, die allen in dienst zijn bij een van de deelnemende gemeenten. Daarnaast managementassistenten en een communicatieadviseur, die in dienst zijn bij Midpoint Brabant. De planning-en-controlfunctie wordt ingevuld voor 8 uur per week middels inhuur.

De betreffende gemeenten en Midpoint Brabant dragen zorg voor alle reguliere werkgeverslasten. Voor de inrichting van een adequate werkplek met alle bijbehorende randvoorwaarden is een overeenkomst met Midpoint afgesloten.

De werkzaamheden in het kader van de financiële administratie, evenals het beheer van vermogenswaarden, alsook bewaring van archiefbescheiden conform de gemeentewet, zijn door het algemeen bestuur, op basis van een dienstverleningsovereenkomst, opgedragen aan gemeente Tilburg. Deze is in lijn met de gemeenschappelijke regeling en de gastheerovereenkomst jeugdhulp. De begroting en jaarrekening, evenals tussentijdse rapportages, worden binnen het regiobureau opgesteld.

Rechtmatigheid

De werkzaamheden van de interne auditfunctie voor de GR Regio Hart van Brabant worden grotendeels uitgevoerd door de gastheergemeente Tilburg. De interne auditfunctie stelt jaarlijks een auditprogramma op. In de uitvoering van het auditprogramma wordt gecontroleerd op de getrouwheid en rechtmatigheid van het door het algemeen bestuur gevoerde financiële beheer.

Het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en toetsingskader zijn bepalend voor de controle door de interne auditfunctie. In het toetsingskader wordt onder meer specifiek ingegaan op de toepassing van de rechtmatigheidscriteria begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik. De interne audits zijn gericht op de belangrijkste financiële processen van Regio Hart van Brabant. Hieronder worden per rechtmatigheidscriterium de relevante bevindingen uit de audits en de getroffen maatregelen toegelicht. Opgemerkt wordt dat de eventuele bevindingen ten aanzien van jeugdhulp pas in de jaarrekening inclusief cijfers jeugdhulp, welke in juli aan het algemeen bestuur zal voorliggen, kunnen worden opgenomen. De rechtmatigheidsverantwoording met daarin het oordeel over het rechtmatig handelen kan tevens pas in de jaarrekening inclusief cijfers jeugdhulp worden opgenomen, aangezien deze opgesteld moet worden met de verantwoordings- en rapportagegrens op basis van de totale jaarrekening inclusief cijfers jeugdhulp.

- Voorwaardencriterium

  Bij de uitvoering van de audits wordt getoetst op de naleving van de in de wet- en regelgeving vastgestelde voorwaarden. Voor de audits is in 2023 de risicobenadering gehanteerd om de reikwijdte en de scope van de audits te bepalen. Dit houdt in dat de rechtmatigheids- en getrouwheidsrisico's in kaart zijn gebracht en de beheersingsmaatregelen die deze risico's afdekken zijn getoetst.

  Bij de uitvoering van de interne audit is geconstateerd dat een aantal opdrachten niet is aanbesteed die, achteraf bezien, wel aanbesteed had moeten worden. Het gaat hierbij om een drietal opdrachten, waarbij op voorhand de langere doorlooptijd en overschrijding van de Europese aanbestedingsgrens niet voorzien was. De totale omvang van deze opdrachten bedroeg in 2023 € 346.000.

  Het regiobureau heeft een onderzoek uit laten voeren en advies opgevraagd om te komen tot een werkwijze voor inhuur en

aanbesteding die past bij de situatie van de GR Regio Hart van Brabant. De uitkomst van dit traject wordt in 2024 geëffectueerd, waarmee toekomstige aanbestedingsonrechtmatigheden moeten worden voorkomen.

- Misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium

  Regio Hart van Brabant heeft beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik dat bestaat uit een mix van maatregelen op het gebied van voorlichting, controle en sanctionering. Binnen de kaders van diverse audits wordt aandacht besteed aan dit criterium.

- Begrotingscriterium

  Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. De door het algemeen bestuur gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het dagelijks bestuur. Het systeem van budgetbeheer en –bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat de belangrijkste wijzigingen of dreigende over- en onderschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur.

  In paragraaf 7.1 van de jaarrekening is een overzicht van baten en lasten 2023 opgenomen. Hieronder wordt in het kader van begrotingsrechtmatigheid ingegaan op over- en onderschrijdingen van de lasten ten opzichte van de begroting voor zover zij de rapporteringsgrens van 0,1% van de totale lasten overstijgen.

  Over 2023 zijn de gerealiseerde lasten op het sociaal en fysiek domein hoger dan de begrote lasten. Dit wordt veroorzaakt door overschrijdingen op de projecten Regionale Inkoop (€ 554.000), de REKS (€ 103.000), de klimaatagenda (€ 206.000) en de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw (€ 89.000). Voor deze projecten is gedurende het jaar aanvullende financiering middels specifieke bijdragen en subsidies van deelnemende gemeenten, provincie en derden beschikbaar gekomen. Tegenover de hogere lasten staan derhalve direct gerelateerde hogere baten. Op basis hiervan worden deze overschrijdingen, in overeenstemming met de financiële verordening, als acceptabel beschouwd.

6.2 Algemene dekkingsmiddelen, post onvoorzien en structureel/ incidenteel

6.2.1 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen voor de GR Regio Hart van Brabant bestaan uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten die worden bepaald op basis van het aantal inwoners per gemeente en een vooraf vastgesteld tarief. Ze zijn bedoeld voor de uitvoering van de programma's op basis van door het algemeen bestuur vastgesteld beleid.

6.2.2 Overige algemene dekkingsmiddelen

Naast de algemene dekkingsmiddelen ontvangt de GR Regio Hart van Brabant bijdragen in diverse projecten vanuit o.a. het Rijk, de provincie, waterschappen en overige derden, en kan er voor dekking van activiteiten sprake zijn van onttrekking aan reserves.

Onvoorzien

In de primaire begroting 2023 is geen post onvoorzien opgenomen.

6.2.3 Structureel / incidenteel

Het voordelig jaarrekeningresultaat 2023 van de uitvoeringprogramma's bedraagt € 814.058. Dit rekeningresultaat heeft grotendeels een incidenteel karakter. Zowel de realisatie op de kosten als op de baten is hoger dan begroot. Voor de gemeenschappelijke regeling is geen sprake van een structureel overschot of tekort.

Gedurende het jaar zijn voor de diverse projecten aanvullende baten in de vorm van bijdragen en subsidies gerealiseerd, veelal van het Rijk, de provincie, waterschappen of overige derden partijen waarmee in de projecten wordt samengewerkt. Deze financiering is op voorhand, bij het opstellen van de begroting, niet bekend en heeft in de basis een incidenteel karakter. Het betreft projecten in zowel het sociaal als fysiek domein, zoals regionale woonzorgvisie, de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw, de Regionale Energie en Klimaatstrategie (REKS), het programma Van Opvang tot Integratie en de klimaatagenda.

Voor het project Regionale Inkoop is aanvullende financiering bij de deelnemende gemeenten opgehaald. Dit project wordt, evenals de uitvoering van de Wet verplichte ggz, voor de GR Regio Hart van Brabant budgetneutraal uitgevoerd. Afrekening met de regiogemeenten vindt plaats op basis van werkelijke kosten.

Voor een toelichting van de afwijkingen per programma verwijzen wij u naar de ‘Toelichting op de staat van baten en lasten’ in de jaarrekening.

Jaarrekening

7 Financiële rapportage

7.1 Balans en overzicht van baten en lasten

De tabel op de hiernavolgende pagina toont de balans van Regio Hart van Brabant per 31 december 2023 (voor bestemming resultaat).

Daarna volgen voor 2023 een overzicht van baten en lasten, de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, de toelichting op de balans per 31 december en toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Balans per 31 december 2023 (voor resultaat bestemming) (in €)

Activa	2023	2022	Passiva	2023	2022
Vlottende activa			**Vaste passiva**		
Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar			**Eigen vermogen**		
Vorderingen op openbare lichamen	2.704.161	2.525.523	Algemene reserve	103.265	103.265
Uitzettingen in 's Rijksschatkist	-	-	Bestemmingsreserve transformatiemiddelen	-	-
Overige vorderingen	26.936	15.656	Nog te bestemmen resultaat boekjaar	814.058	622.045
Liquide middelen			**Vlottende passiva**		
Banksaldi	-	-	**Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar**		
Overlopende activa			Overige schulden	1.648.322	1.585.111
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	549	-	**Overlopende passiva**		
			Verplichtingen	166.001	230.758
Totaal	**2.731.646**	**2.541.179**	**Totaal**	**2.731.646**	**2.541.179**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	-	-	Gewaarborgde geldleningen	-	-
			Garantstellingen	-	-

Overzicht van baten en lasten 2023 (voor resultaat bestemming) (in €)

	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Deelprogramma's									
Sociaal domein	1.000.500	1.000.500	-	1.065.401	976.414	88.987 N	1.675.411	1.628.381	47.030 N
Jeugdhulp			-						
Fysiek domein	442.125	442.125	-	874.049	406.773	467.276 N	1.131.301	1.303.712	172.411 V
Economisch domein	116.731	116.731	-	111.169	111.169	-	73.886	111.169	37.283 V
Tussentijdse bijsturing	-	-		50.000	50.000	-	-	50.000	50.000 V
Bedrijfsvoering	963.051	963.051	-	963.051	963.051	-	942.925	988.056	45.131 V
Subtotaal deelprogramma's	**2.522.407**	**2.522.407**	**-**	**3.063.670**	**2.507.407**	**556.263 N**	**3.823.523**	**4.081.318**	**257.795 V**
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	**2.522.407**	**2.522.407**	**-**	**3.063.670**	**2.507.407**	**556.263 N**	**3.823.523**	**4.081.318**	**257.795 V**
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Sociaal domein	-	-	-	-	88.987	88.987 V	-	88.987	88.987 V
Jeugdhulp	-	-	-	-	-	-	-		
Fysiek domein	-	-	-	-	467.276	467.276 V	-	467.276	467.276 V
Subtotaal mutaties reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**556.263**	**556.263 V**	**-**	**556.263**	**556.263 V**
Totaal resultaat	**2.522.407**	**2.522.407**	**-**	**3.063.670**	**3.063.670**	**-**	**3.823.523**	**4.637.581**	**814.058 V**

7.1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Regio Hart van Brabant is een overlegplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten de regionale samenwerkingsmogelijkheden op velerlei gebied onderling bespreken en daaraan vormgeven, omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de hoofdstukken 1 tot en met 5 van dit document.

Wettelijke voorschriften

Regio Hart van Brabant is een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waarin elf gemeenten op vrijwillige basis samenwerken.

Voor de verslaggeving van gemeenschappelijke regelingen is vanaf 2004 het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten van kracht. De jaarrekening is conform deze voorschriften samengesteld.

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Grondslagen voor resultaatbepalingen

In de exploitatierekening worden de lasten en baten verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van Regio Hart van Brabant. De lasten en baten worden toegerekend naar het boekjaar waarop ze betrekking hebben en waarin de prestaties zijn geleverd.

Resultaat 2023

De jaarrekening 2023 (exclusief cijfers jeugdhulp) van Regio Hart van Brabant sluit met een positief resultaat voor bestemming van € 257.795. Op reserves is reeds een bedrag van € 556.263 gemuteerd (onttrokken aan reserves), waardoor een nog te bestemmen resultaat van € 814.058 voordelig resteert. Dit is alsnog te bestemmen op de balans gepresenteerd. Een voorstel tot bestemming is in de jaarrekening opgenomen.

7.1.2 Toelichting op de balans

Toelichting op de activa

Toelichting op de balans per 31 december 2023, vlottende activa, uiteenzetting met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:

Toelichting op vordering op openbare lichamen (in €)

	2023	2022
Gemeenten inzake doorschuif btw *	2.290.440	1.694.759
Provincie Noord-Brabant	15.244	25.000
Gemeente Alphen-Chaam	18.780	15.954
Gemeente Baarle-Nassau	12.774	10.604
Gemeente Dongen	47.255	40.799
Gemeente Gilze en Rijen	35.761	41.000
Gemeente Goirle	-	36.943
Gemeente Heusden	83.973	70.215
Gemeente Hilvarenbeek	27.149	29.837
Gemeente Loon op Zand	45.599	36.608
Gemeente Oisterwijk	60.275	49.992
Gemeente Tilburg	-	397.660
Gemeente Waalwijk	66.911	76.152
Totaal einde boekjaar	**2.704.161**	**2.525.523**

* Btw: de betaalde btw in het boekjaar wordt na afloop van het boekjaar door de deelnemende gemeenten via een doorschuifregeling gecompenseerd.

De vordering op gemeenten inzake doorschuif btw bestaat uit door te schuiven btw inzake jeugdhulp 2023 en door te schuiven btw inzake de uitvoeringsagenda over de jaren 2019 tot en met 2023. In 2024 vindt finale afstemming met de Belastingdienst en afhandeling van de door te schuiven btw over deze jaren plaats.

Toelichting op uiteenzetting in 's Rijksschatkist (in €)

	2023	2022
Nederlandse Staat schatkistbankieren	-	-
Totaal einde boekjaar	**-**	**-**

De uiteenzettingen in 's Rijksschatkist worden opgenomen in de jaarrekening inclusief cijfers Jeugd.

Toelichting op overige vorderingen (in €)

	2023	2022
Debiteuren	-	15.656
Overige vorderingen	26.936	-
Totaal einde boekjaar	**26.936**	**15.656**

Toelichting op de balans per 31 december 2023, vlottende activa, liquide middelen:

Toelichting op banksaldi (in €)

	2023	2022
BNG Bank	-	-
Totaal einde boekjaar	**-**	**-**

Toelichting op de balans per 31 december 2023, vlottende activa, overlopende activa:

Toelichting op overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen (in €)

	2023	2022
Vooruitbetaalde kosten, overig	549	-
Totaal einde boekjaar	**549**	**-**

Toelichting op de passiva

Toelichting op de balans per 31 december 2023, vaste passiva, eigen vermogen:

Toelichting op de algemene reserve (in €)

	2023	2022
Saldo begin boekjaar	**103.265**	**103.265**
Toevoegingen in het boekjaar		
Bestemming resultaat werkagenda	556.263	592.375
Subtotaal toevoeging boekjaar	**556.263**	**592.375**
Onttrekkingen in het boekjaar		
Onttrekking REKS		440.186
Onttrekking arbeidsparticipatie		24.750
Onttrekking woonzorganalyse		29.900
Onttrekking Gebiedsvisie Knooppunt de Baars	25.055	97.539
Onttrekking Regionale Inkoopstrategie	43.470	
Onttrekking Van Opvang tot Integratie	35.517	
Onttrekking convenant zorgverzekeraars	10.000	
Onttrekking REKS	406.221	
Onttrekking programmamanager Fysiek	36.000	
Subtotaal onttrekking boekjaar	**556.263**	**592.375**
Totaal einde boekjaar	**103.265**	**103.265**

De algemene reserve behoort tot het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling en heeft als doel:

1. Het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers (bufferfunctie).
2. Het opvangen van rekeningtekorten.
3. Het afdekken van begrotingstekorten, voor zover op basis van de meerjarenraming blijkt dat deze niet van structurele maar incidentele aard zijn.

De algemene reserve mag maximaal 10% zijn van de begroting van volgend jaar (exclusief lasten jeugdhulp).

Toelichting op bestemmingsreserve transformatiemiddelen (in €)

	2023	2022
Saldo beginbalans en mutaties boekjaar	-	-
Totaal einde boekjaar	**-**	**-**

De bestemmingsreserve transformatiemiddelen volgt na verwerking cijfers jeugdhulp.

Toelichting op nog te bestemmen resultaat boekjaar (in €)

	2023	2022
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	814.058	622.045
Totaal einde boekjaar	**814.058**	**622.045**

Het positief resultaat 2023 à € 814.058 is ter nadere besluitvorming over de bestemming afzonderlijk op de balans gepresenteerd.

Toelichting op de balans per 31 december 2023, vlottende passiva, netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:

Toelichting op overige schulden (in €)

	2023	2022
Crediteuren	231.182	237.056
Gemeente Goirle	13.575	-
Gemeente Heusden	-	60.193
Gemeente Tilburg	79.434	193.908
BNG Bank	1.100.402	914.719
Overige nog te betalen bedragen	223.729	179.235
Totaal einde boekjaar	**1.648.322**	**1.585.111**

Toelichting op de balans per 31 december 2023, vlottende passiva, overlopende passiva:

Toelichting op verplichtingen (in €)

	2023	2022
Verplichtingen	166.001	230.758
Totaal einde boekjaar	**166.001**	**230.758**

De aangegane verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op verstrekte opdrachten in het kader van de REKS en de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw.

Waarborg en garanties

Regio Hart van Brabant heeft geen waarborgen of garanties aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die aanpassing van het jaarverslag en/of de jaarrekening zouden vereisen, of die vermeld zouden moeten worden bij de overige gegevens.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Door Regio Hart van Brabant zijn met een deelnemende gemeente detacheringsovereenkomsten met betrekking tot een aantal functies binnen het regiobureau voor onbepaalde tijd aangegaan. De omvang van deze overeenkomsten bedraagt voor 2024 in totaal ca. € 524.000.

7.1.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Toelichting op de baten

Toelichting op baten sociaal domein, exclusief deelbegroting jeugdhulp (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal	505.500	481.414	481.414
Overige gemeentelijke bijdragen	75.000	75.000	37.500
Gemeentelijke bijdragen Wet verplichte ggz	420.000	420.000	436.335
Gemeentelijke bijdragen Regionale Inkoopstrategie			554.732
Gemeentelijke subsidie Zorgen Doen We Samen en convenant zorgverzekeraars			53.800
Overige bijdragen derden			64.600
Subtotaal sociaal domein	**1.000.500**	**976.414**	**1.628.381**

De overige gemeentelijke bijdragen hebben betrekking op de bijdrage vanuit gemeente Tilburg voor het project Beschermd Wonen. De werkelijke kosten voor het project waren lager dan begroot, op basis waarvan ook de bijdrage naar beneden is bijgesteld.

Voor de uitvoering van de Wet verplichte ggz worden de bijdragen door de gemeenten bepaald op basis van de werkelijke kosten. Deze kosten waren ca. € 16.000 hoger dan vooraf ingeschat. Hierdoor zijn ook de gemeentelijke bijdragen hoger dan begroot.

In 2021 is gestart met het project Regionale Inkoopstrategie. Voor het jaar 2023 was ten tijde van het opstellen van de gewijzigde begroting, afgezien van de overheveling van budget vanuit 2022, nog geen budget toegekend. Conform afspraak met de gemeenten heeft op basis van de werkelijke kosten een afrekening over 2023 plaatsgevonden. Deze heeft geleid tot aanvullende gemeentelijke bijdragen van ruim € 554.000.

Gemeente Tilburg heeft een Specifieke uitkering (SPUK) voor het Integraal Zorg Akkoord (IZA) ontvangen. Een deel daarvan is als subsidie verstrekt aan de GR Regio Hart van Brabant voor de uitvoering van het project Zorgen Doen We Samen en het convenant met zorgverzekeraars. Deze subsidie bedraagt € 53.800 en was op voorhand niet bekend en derhalve niet in de begroting opgenomen.

Onder de niet begrote, overige bijdragen derden zijn een provinciale subsidie voor de regionale woonzorgvisie (€ 12.500) en bijdragen vanuit Divosa (€ 52.100) voor project Van Opvang tot Integratie opgenomen. De posten waren bij het opstellen van de begroting niet voorzien. De provinciale subsidie voor de regionale woonzorgvisie betreft een projectsubsidie welke volgens de SiSa-systematiek voor Specifieke Uitkeringen verantwoord moet worden. In paragraaf 7.4 “Verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa)” in de jaarrekening is deze verantwoording opgenomen.

Toelichting op baten fysiek domein (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal	427.125	406.773	406.773
Cofinanciering GGA	15.000	-	
Rijksmiddelen Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS)	-	-	347.526
Bijdrage provincie REKS	-	-	100.000
Bijdrage waterschappen REKS	-	-	30.000
Subsidie provincie klimaatagenda	-	-	205.669
Bijdrage provincie ROA-procesbegeleider	-	-	15.244
Subsidie provincie via gemeente Oisterwijk voor taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw	-	-	148.500
Bijdragen woningcorporaties taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw	-	-	50.000
Subtotaal fysiek domein	**442.125**	**406.773**	**1.303.712**

Voor het project REKS zijn gedurende het jaar wederom aanvullende bijdragen ontvangen van zowel het Rijk, de provincie Noord-Brabant als de waterschappen. Ten tijde van het opstellen van de begroting waren deze posten nog niet voorzien.

In 2023 zijn nieuwe projecten opgestart waarvoor subsidies bij de provincie is aangevraagd, te weten de klimaatagenda en de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw (aanvraag via gemeente Oisterwijk).

De aanvraag en toekenning van deze subsidies waren ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend.

Ten behoeve van de inzet van een procesbegeleider voor de Regionale Omgevingsagenda (ROA) heeft de provincie in 2023 een bijdrage van € 15.244 gedaan, welke in de begroting niet was voorzien.

Toelichting op baten economisch domein (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal	116.731	111.169	111.169
Subtotaal economisch domein	**116.731**	**111.169**	**111.169**

De baten van het economisch domein bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal. Deze is conform begroting ontvangen.

Toelichting op baten tussentijdse bijsturing (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal	-	50.000	50.000
Subtotaal tussentijdse bijsturing	**-**	**50.000**	**50.000**

De baten voor de post tussentijdse bijsturing bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal. Deze is conform begroting ontvangen.

Toelichting op baten bedrijfsvoering (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Gemeentelijke bijdrage op basis van inwoneraantal	963.051	963.051	988.056
Subtotaal Bedrijfsvoering	**963.051**	**963.051**	**988.056**

De baten voor bedrijfsvoering bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal.

Over 2023 is op basis van de inwoneraantallen per 1 januari 2023 een nacalculatie opgesteld. Ten tijde van het opstellen van de begroting waren deze aantallen nog niet bekend.

Totale baten deelprogramma's (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Sociaal domein (excl. jeugdhulp)	1.000.500	976.414	1.628.381
Fysiek domein	442.125	406.773	1.303.712
Economisch domein	116.731	111.169	111.169
Tussentijdse bijsturing	-	50.000	50.000
Bedrijfsvoering	963.051	963.051	988.056
Totaal baten programma's	**2.522.407**	**2.507.407**	**4.081.318**

Hierna volgt een specificatie van de gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal aan de deelprogramma's voor de regionale samenwerking in 2023.

Toelichting op gemeentelijke bijdragen op basis van inwoneraantal (in €)

	Inwoners per 1-1-2023 *	2023	2022
Alphen-Chaam **	10.463	25.007	24.610
Baarle-Nassau **	7.071	16.900	16.357
Dongen	27.200	119.680	114.902
Gilze en Rijen	26.815	117.986	115.409
Goirle	24.177	106.379	104.099
Heusden ***	45.830	109.939	108.528
Hilvarenbeek	15.949	70.176	68.602
Loon op Zand	23.797	104.707	103.166
Oisterwijk	32.941	144.940	141.106
Tilburg	227.707	1.001.909	974.136
Waalwijk	49.952	219.789	214.183
Totaal	**491.902**	**2.037.412**	**1.985.098**

* Absolute aantallen, op basis van inwonertallen per gemeente door het CBS (bron 6 september 2023).

** De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau zijn per 1-1-2022 toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant. Zij nemen vooralsnog deel aan het sociaal domein. Hun bijdrage is gebaseerd op deelname aan het sociaal domein en de bedrijfsvoeringskosten.

*** De gemeente Heusden draagt (tot 1-1-2025) lumpsum bij aan de regionale samenwerkingsambitie. De afwijkende afspraak met de gemeente Heusden vloeit voort uit het feit dat deze gemeente participeert in twee regionale

verbanden; Midden-Brabant en Noordoost-Brabant. De gemeente Heusden neemt niet aan elk beleidsportefeuille in Hart van Brabantverband deel. De bijdrage van Heusden is met gelijke tred met de andere bijdragen verhoogd.

Toelichting op de lasten

In de begroting zijn voor de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie de project- en werkbudgetten op totaalniveau opgenomen en vastgesteld. Door de desbetreffende portefeuillehoudersoverleggen is dit nader uitgewerkt in werkprogramma's en budgetten op projectniveau. Daarbij is rekening gehouden met de overgehevelde middelen uit 2022.

In onderstaande tabellen zijn in de kolom 'Begroting' de oorspronkelijk begrote bedragen opgenomen. In de kolom 'Begroting na wijziging' zijn de overgehevelde middelen meegenomen en zijn de bedragen uitgesplitst conform de uitvoeringsprogramma's en interne herschikking. Per domein is een korte toelichting op de belangrijkste afwijkingen tussen realisatie en begroting opgenomen.

Toelichting op lasten sociaal domein, excl. deelbegroting jeugdhulp (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Werkbudget sociaal domein	100.000	100.000	30.735
Projectbudget sociaal domein	365.000		
- Beschermd Wonen		75.000	75.021
- Zorgen Doen We Samen		20.000	19.400
- Convenant zorgverzekeraars		40.000	34.400
- Arbeidsparticipatie		152.500	162.455
- Woonzorgvisie		30.000	36.500
- Van Opvang tot Integratie		95.517	79.807
- Taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw		25.000	25.000
Project Regionale Inkoop		43.470	598.202
Project Wet verplichte ggz	420.000	420.000	436.335
Programmamanagement	115.500	115.500	177.556
Taakstelling (begroting en werkprogramma)		-/- 51.586	
Subtotaal sociaal domein	**1.000.500**	**1.065.401**	**1.675.411**

Het negatieve resultaat op het totaal van de lasten ten opzichte van de begroting van € 610.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door het project Regionale Inkoop en programmamanagement. Voor het project Regionale Inkoop was in de oorspronkelijke begroting geen budget voorzien en vanuit 2022 is hiervoor € 43.370 overgeheveld. De afrekening

met gemeenten voor dit project vindt plaats op basis van werkelijke kosten. Voor GR Regio Hart van Brabant is het daarmee budgetneutraal.

Door langdurig ziekte van de programmamanager sociaal domein was vervanging noodzakelijk. Hierdoor zijn extra kosten gemaakt, die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien.

De taakstelling op het budget is ontstaan als gevolg van het vormen van de domeinoverstijgende post 'Tussentijdse bijsturing' bij de wijziging van de begroting (€ 24.086) en het opstellen van het uitvoeringsprogramma en herschikken van het projectbudget (€ 27.500). Invulling van deze taakstelling heeft plaatsgevonden op de diverse activiteiten en het werkbudget.

Toelichting op lasten deelprogramma fysiek domein (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Programmalijn Integraal			
Totaal projectbudget programmalijn integraal werken Regionale Omgevingsagenda	87.009		
- ROA duurzaam stedelijk gebied en toekomstbestendig landelijk gebied	-	80.773	13.309
- ROA procesbegeleiding	-	-	15.240
- Taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw	-	25.000	113.600
- Regionale woonzorgvisie	-	30.000	24.000
Programma Energie, Klimaat & Grondstoffen			
Totaal projectbudget programmalijn Energie, Klimaat & Grondstoffen	280.584		
- REKS	-	581.221	684.223
- Knooppunt De Baars	-	25.055	25.055
- Grondstoffenpilots	-	50.000	-
- Circulaire economie	-	-	-111
- Klimaatagenda	-	-	205.669
Programmalijn Aantrekkelijk			
Totaal projectbudget programmalijn Aantrekkelijk	74.532		
- Uitwerking natuurbod	-	10.000	-
Programmamanager Fysiek	-	72.000	50.316
Subtotaal deelprogramma fysiek domein	**442.125**	**874.049**	**1.131.301**

Het negatieve resultaat op het totaal van de lasten ten opzichte van de begroting van ruim € 257.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door uitgaven op projecten waarvoor gedurende het jaar aanvullende financiering is ontvangen welke niet in de begroting was opgenomen. Het betreft overschrijdingen op de taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw (€ 88.600), de REKS (€ 103.000), de klimaatagenda (€ 205.669) en de procesbegeleider ROA (€ 15.240). Tegenover deze overschrijdingen op de lasten staan derhalve directe aanvullende baten.

Toelichting lasten op deelprogramma economisch domein (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Programmalijn faciliteren regionale economie Regio Hart van Brabant	-		
- Regiodeal/REA/Leisure	10.000	10.000	10.000
- Werkbudget Economie	25.971	25.669	16.500
- Routebureau Brabant	19.500	19.500	19.500
- Projectfinanciering - adviseur	38.010	38.000	9.886
- Bedrijfsfinanciering - adviseur	23.250	18.000	18.000
Subtotaal deelprogramma economisch domein	**116.731**	**111.169**	**73.886**

De onderschrijding op de kosten van het economisch domein wordt voornamelijk veroorzaakt door beperkte inzet van de adviseur projectfinanciering als gevolg van wisseling van programmacoördinatie en adviseur en doordat het werkbudget in 2022 slechts beperkt nodig is gebleken.

Toelichting op lasten tussentijdse bijsturing (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Tussentijdse bijsturing	-	50.000	-
Subtotaal tussentijdse bijsturing	**-**	**50.000**	**-**

In 2023 is geen aanspraak gemaakt op de post tussentijdse bijsturing om extra activiteiten die volgen uit actuele ontwikkelingen te financieren.

Toelichting op lasten bedrijfsvoering (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Programmakosten			
Marketing en communicatie	20.000	20.000	28.814
Projectvolgsysteem	14.500	14.500	-9.000
Apparaatskosten			
Programmadirecteur	148.000	148.000	135.250
Programmacoördinatoren	306.000	306.000	279.194
Personeelskosten communicatie, secretariaat en planning & control	281.000	281.000	296.909
Opleidingskosten	12.500	12.500	6.657
Functionaris gegevensbescherming/AVG	60.000	60.000	-
Accountants- en administratiekosten	35.000	35.000	28.005
Specialistische dienstverlening	20.000	20.000	72.335
Overige apparaatskosten	66.051	66.051	104.761
Subtotaal bedrijfsvoering	**963.051**	**963.051**	**942.925**

Per saldo is op de bedrijfsvoeringskosten sprake van een onderschrijding op de kosten ten opzichte van de begroting. Op individuele posten is sprake van over- en onderschrijdingen. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting hebben betrekking op het projectvolgsysteem (-/- € 23.500), programmacoördinatie (-/- 27.000), Functionaris gegevensbescherming (-/- € 60.000), Specialistische dienstverlening (+ € 52.000) en Overige apparaatskosten (+ 39.000).

In 2023 is geen gebruik gemaakt van het projectvolgsysteem. Door creditering van kosten uit 2022 resteert op deze post een negatieve last van € 9.000 en een afwijking ten opzichte van de begroting van € 23.500.

Door wijziging van bezetting en samenstelling van de programmacoördinatie zijn in 2023 minder kosten gemaakt dan bij het opstellen van de begroting was voorzien.

Binnen het regiobureau is geen functionaris gegevensbescherming aangetrokken, waardoor op deze post geen lasten zijn verantwoord. De taken worden momenteel gedeeltelijk uitgevoerd door medewerkers van programmacoördinatie.

Voor het governancetraject met Midpoint Brabant, de afstemming met de Belastingdienst met betrekking tot het interne btw-onderzoek en het onderzoek naar optimalisatie van inhuur derden binnen Regio Hart van Brabant, is gebruik gemaakt van externe specialistische dienstverlening. Deze onderzoeken en de omvang daarvan waren bij het opstellen van de begroting niet te voorzien. Derhalve is op deze post een overschrijding zichtbaar.

De post overige apparaatskosten laat conform voorgaand jaar een overschrijding zien. De totale kosten liggen in lijn met voorgaand jaar, maar in de basis was hiervoor te weinig begroot. De gemaakte kosten zijn noodzakelijk en hebben voornamelijk betrekking op huisvesting, automatisering en werkplekken.

Totale lasten deelprogramma's (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Sociaal domein	1.000.500	1.065.401	1.675.411
Fysiek domein	442.125	874.049	1.131.301
Economisch domein	116.731	111.169	73.886
Tussentijdse bijsturing	-	50.000	-
Bedrijfsvoering	963.051	963.051	942.925
Totale lasten deelprogramma's	**2.522.407**	**3.063.670**	**3.823.523**

Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Baten	2.522.407	2.507.407	4.081.318
Lasten	2.522.407	3.063.670	3.823.523
Totaalsaldo baten en lasten	**-**	**556.263 N**	**257.795 V**

Toelichting op mutaties in reserves (in €)

	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Sociaal domein			
Onttrekking algemene reserve	-	88.987	88.987
Fysiek domein			
Onttrekking algemene reserve	-	467.276	467.276
Economisch domein			
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Tussentijdse bijsturing			
Bedrijfsvoering			
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Totaal resultaatbestemming	**-**	**556.263**	**556.263**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten			257.795
Nog te bestemmen/verrekenen			**814.058**

7.2 Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hieruit volgt de verplichting om in de jaarrekening 2023 melding te maken van:

1. alle (gewezen) topfunctionarissen en hun bezoldiging,
2. overige medewerkers in dienst van de gemeenschappelijke regeling indien zij de norm overschrijden,
3. uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en van alle andere medewerkers indien deze uitkering de norm overschrijdt.

De maximale bezoldiging voor 2023 volgens de WNT bedraagt € 223.000. In dit bedrag is inbegrepen de beloning, belastbare en variabele onkostenvergoedingen en voorzieningen voor beloning op termijn (m.n. pensioenpremie). Toetsing aan de norm vindt plaats naar rato van omvang fte en duur dienstverband in het jaar.

Voor de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant zijn de functies lid van het algemeen bestuur en directeur regiobureau als topfunctionaris aangemerkt binnen de WNT. De leden van het algemeen bestuur en de directeur regiobureau zijn genoemd in onderstaande tabel. De functie lid van het algemeen bestuur is onbezoldigd. Er waren geen uitkeringen wegens einde dienstverband.

7.2.1 Toezichthoudende topfunctionarissen

De functies van toezichthoudende topfunctionarissen betreffen lidmaatschappen (al dan niet met een specifieke rol) in het dagelijks bestuur (DB) of algemeen bestuur (AB) van Regio Hart van Brabant.

Overzicht toezichthoudende topfunctionarissen (deel 1 van 2)

	Th. Weterings	S. Ausems	D. Alssema	M. Starmans	M. Bakermans	L. Schuitmaker
Burgemeester van gemeente	Tilburg	Waalwijk	Gilze en Rijen	Dongen	Dongen	Alphen-Chaam
Gegevens 2023						
Functiegegevens	Voorzitter AB en DB	Vicevoorzitter AB en DB	Lid AB en DB	Lid AB en DB	Lid AB	Lid AB
Aanvang en einde functievervulling	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	AB: 1/1 – 31/12 DB: 4/10 – 31/12	1/1 – 25/9	26/9 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging						
Beloning	-	-	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 33.450	€ 22.300	€ 22.300	€ 16.374	€ 5.926	€ 22.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Totaal bezoldiging	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2022						
Functiegegevens	Voorzitter AB en DB	Vicevoorzitter AB en DB	Lid AB	Lid AB en DB		Lid AB
Aanvang en einde functievervulling	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	N.v.t.	1/1 – 31/12
Bezoldiging						
Beloning	-	-	-	-		-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	n.v.t.	€ 21.600

Overzicht toezichthoudende topfunctionarissen (deel 2 van 2)

	M. de Hoon	M. van Stappershoef	W. van Hees	E. Weys	H. van Aart	H. Janssen
Burgemeester van gemeente	Baarle-Nassau	Goirle	Heusden	Hilvarenbeek	Loon op Zand	Oisterwijk
Gegevens 2023						
Functiegegevens	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Aanvang en einde functievervulling	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging						
Beloning	-	-	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Totaal bezoldiging	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2022						
Functiegegevens	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Aanvang en einde functievervulling	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging						
Beloning	-	-	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600

Leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	F. van Mil	
	2023	**2022**
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	1/1 – 31/12	1/6 - 31/12
Omvang dienstverband	1 fte	1 fte
Dienstbetrekking	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	135.250	€ 74.675
Beloning betaalbaar op termijn	-	-
Subtotaal		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	108.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	-	-
Totaal bezoldiging		**€ 74.675**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens januari tot en met mei 2022 Hiervoor wordt verwezen naar de tabel hiernaast		

Leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

	F. van Mil
	2022
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	1/1 – 31/5
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	5
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 130.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 296.400
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 51.529
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 121.709
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Totaal bezoldiging	**€ 51.529**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

7.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede balansmutaties blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreft het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om in de rechtmatigheidsverantwoording toe te lichten in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt een grensbedrag gehanteerd, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves. Het berekenen van de grens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording kan pas plaatsvinden als de lasten inclusief cijfers jeugdhulp bekend zijn. Derhalve wordt in de conceptjaarrekening exclusief cijfers jeugdhulp geen inhoudelijke verantwoording en oordeel opgenomen.

7.4 Verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa)

In december 2023 is door de provincie Noord-Brabant een projectsubsidie voor het project regionale woonzorgvisie Hart van Brabant ter hoogte van € 12.500 toegekend. In overeenstemming met de verplichtingen volgens de toekenningsbeschikking is op de volgende pagina volgens de SiSa-systematiek de besteding van de subsidie verantwoord.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	**C210B**	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** Sisa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C210B/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C210B/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C210B/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C210B/04*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C210B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C210B/06*
			1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 12.500	€ 42.962	1	0	Ja
			2						
			3						
			4						
			5						

7.5 Overige gegevens

7.5.1 Algemene reserve

In artikel 29, lid 8, van de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de omvang van de algemene reserve ten hoogste 10% mag omvatten van de begroting van het jaar, volgend op het jaar waarop de rekening betrekking heeft (exclusief lasten jeugdhulp). De omvang van de algemene reserve per 31 december 2023 is niet hoger dan de vastgestelde maximale omvang.

Berekening omvang en maximale omvang algemene reserve (in €)

	2023	2022
Saldo algemene reserve bij afsluiting voorgaand boekjaar	**103.265**	**103.265**
Nog te bestemmen resultaat	814.058	622.045
Omvang algemene reserve na toevoeging te bestemmen resultaat	**917.323**	**725.310**
Reeds in boekjaar besloten overheveling van budget	-	-
Omvang algemene reserve	**917.323**	**725.310**
Voorgestelde overheveling	552.235	556.263
Voorgestelde verrekening met gemeenten	261.823	65.782
Omvang algemene reserve na voorstel	**103.265**	**103.265**
Maximale omvang van de algemene reserve mag 10% zijn van de begroting van volgend jaar (exclusief lasten jeugdhulp)	288.959	250.740
Overschrijding van de maximale omvang na voorstel overheveling	N.v.t.	N.v.t.

7.5.2 Voorstel resultaatbestemming

Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld van het te bestemmen resultaat ad € 814.058 een bedrag van € 552.235 toe te voegen aan de algemene reserve ten behoeve van de begroting 2024 en € 261.823 in het jaar 2024 aan de deelnemende gemeenten uit te keren.

Overhevelingsvoorstel

Het algemeen bestuur besluit ten behoeve van de dekking van de kosten die ermee gepaard gaan, voor:

Sociaal domein

1. € 67.811 Van Opvang tot Integratie

Fysiek domein

2. € 374.524 REKS
3. € 109.900 Taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw

via de algemene reserve toe te voegen aan de begroting 2024.

Ad 1.) Van Opvang tot Integratie

Ten behoeve van het project Van Opvang tot Integratie zijn regiomiddelen uit een subsidie van DUO en bijdragen van Divosa ontvangen. Deze

middelen zijn geoormerkt. Het niet bestede deel moet beschikbaar blijven voor volgend jaar.

Ad 2.) REKS

Het project REKS is een meerjarig project. Vanuit onder andere het Rijk en provincie zijn (geoormerkte) gelden ontvangen die beschikbaar moeten blijven voor volgende jaren.

Ad 3.) Taskforce Versnellen Betaalbare Woningbouw

De provincie heeft voor het project Flexwonen Regio Hart van Brabant een subsidie toegekend. Deze middelen zijn geoormerkt en moeten beschikbaar blijven voor volgend jaar.

8 Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant

Tilburg, 5 juli 2024

Th.L.N. Weterings
Voorzitter Regio Hart van Brabant

F.A.J. van Mil
Directeur Regio Hart van Brabant